INTESA SANPAOLO BANKA
Bosna i Hercegovina

2015 Godišnji izvještaj

članica grupe INTESA SANPAOLO

Intesa Sanpaolo neboder.
Inovacija i preuređenja u Banci i u gradu.

Dizajniran da ujedini centralne urede i glavne odjele upravljanja Banke u jednu lokaciju, Intesa Sanpaolo neboder je novo mjesto susreta u gradu Torinu. Izgrađena na strateškom položaju, na rubu centra grada, zgrada je originalni primjer "relacijske arhitekture". Dizajniran od strane *Renzo Piano Building Workshop* i izgrađen od strane najkvalifikovanijih talijanskih kompanija na globalnom nivou, neboder utjelovljuje vrijednosti rasta, arhitektonskih inovacija, socijalne i ekološke održivosti i integraciju između radnih prostora i dijelova otvorenih za javnost. Baza i vrh građevine imaju dijelove dostupne za javnost, kao što su auditorium i bioklimatski staklenik sa restoranom, izložbeni prostor i panoramski kafić. Ovi prostori čine neboder javnom atrakcijom, doprinose integraciji zgrade u društveno tkivo grada i konsolidiraju historijsku vezu između Banke i teritorije, koja se inovira i reinovira od 1563. godine.

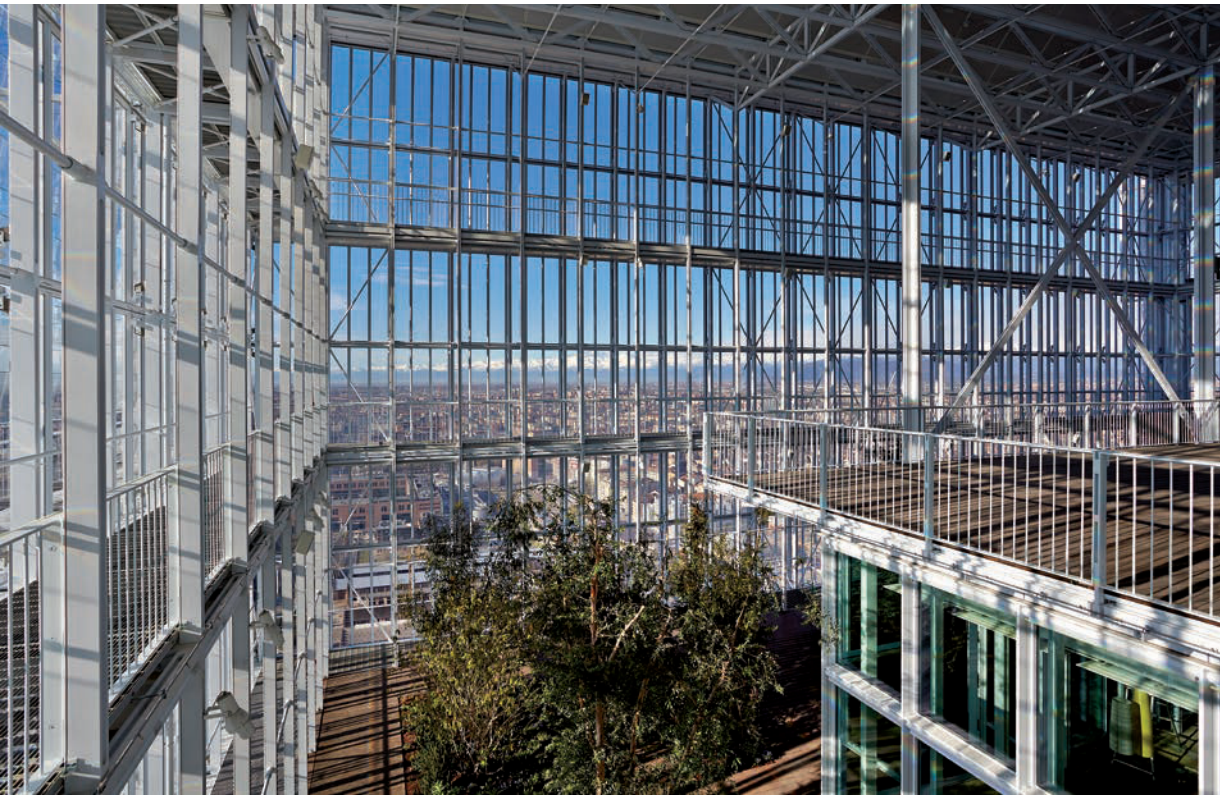

166.26 metara visine
7,000 m² podrumskog područja
38 nadzemnih etaža (27 određeni za urede)
1,600 m² fotonaponskih panela
15,000 m³ staklenika
175 novih stabala za preuređenje "Grosa" javnog vrta
364 mjesta u višenamjenskom Auditoriumu
49 djece zbrinuto u jaslicama kompanije
500 radnika i tehničara zaposlenih za izgradnju tornja
30 specijalista uključenih u faze planiranja
35 mladih diplomaca uključenih u rad

Naslovna: Intesa Sanpaolo neboder Turin - Bioclimatic greenhouse - detail
Fotografije: Enrico Cano, Andrea Cappello, Fabio Polosa

EKOLOŠKI CERTIFIKAT

Također zahvaljujući i "duploj fasadi", korištenju geotermalne energije i LED sistemu rasvjete, neboder upravlja, kontroliše i optimizira ukupnu potrošnju energije. Iz tog razloga je ovo prva visoka zgrada u Evropi koja je nagrađena sa LEED (*Leadership in Energy & Environmental Design*) Platinum certifikatom, najvećim stupnjem certifikacije koju dodjeljuje *Green Building Council*, najautoritativnije međunarodno tijelo za procjenu utjecaja na okoliš objekata.

	Strana
Izvještaj Nadzornog odbora	4
Izvještaj Uprave o poslovanju Banke	6
Izvještaj Uprave	11
Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora Banke za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja	12
Izvještaj nezavisnog revizora	13
Bilans uspjeha	15
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	16
Izvještaj o finansijskom položaju	17
Izvještaj o promjenama u kapitalu i rezervama	18
Izvještaj o novčanim tokovima	20
Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje	24-99

Izvještaj Nadzornog odbora

Tokom 2015. godine, Nadzorni odbor Intesa Sanpaolo Banke d.d. Bosna i Hercegovina (u nastavku: "Banka") je održao 10 sjednica na slijedeće datume: 21.01.; 09.02.; 25.02.; 28.04.; 29.05.; 30.07,; 30.09.; 30.10. i 06.12.2015, koji su evidentirani pod rednim brojevima od 1 do 10.

Nadzorni odbor Banke je izvršio svoje aktivnosti u skladu sa Statutom Banke i uz značajnu podršku Uprave i Odbora za reviziju.

Na održanim sjednicama, Nadzorni odbor Banke je razmatrao, analizirao i diskutovao o različitim općim i internim dokumentima Banke, uključujući politike i procedure, koje su interno pripremljene, ali također i one koje pripadaju Grupi iz Matične kompanije. Nadzorni odbor je uložio posebne napore i poklonio pažnju analizi i razmatranju finansijskih izvještaja Banke, te pratio aktivnosti internih i eksternih revizora tokom godine.

Među glavnim pitanjima i temama koje je Nadzorni odbor razmatrao jeste koeficijent adekvatnosti kapitala, i zvanični i nezvanični. Nadzorni odbor će nastaviti da prati ovo pitanje, ostajući posvećen poštivanju lokalne regulative o koeficijentu adekvatnosti kapitala i savjetujući Upravu o daljim aktivnostima.

Nadzorni odbor je također posvetio posebnu pažnju aktivnostima o sprječavanju pranja novca i izvještajima koje je pripremila Direkcija za usklađenost i sprječavanje pranja novca.

Prema lokalnom regulatornom zahtjevu, Nadzorni odbor je također primio i razmotrio sve informacije u vezi sa upravljanjem kontinuitetom poslovanja i izvedenim testovima, kao i sa lokalnim regulatornim zahtjevima koji se odnose na izvještaje o pisanim žalbama koje je Banka dobila. Nadzorni odbor je ocijenio ove aktivnosti Banke uspješnim.

Tokom 2015, Odbor je posebno razmatrao procjenu adekvatnosti sistema interne kontrole Banke, općenito i u specifičnim operativnim područjima, dobivajući informacije od Uprave i Direkcije interne revizije o potencijalnim i identificiranim slabostima i napretku u implementaciji neophodnih korektivnih aktivnosti.

Nadzorni odbor Banke, putem usvajanja Operativnih izvještaja i Izvještaja nezavisnih Eksternih revizora, je priznao rad Uprave, ocjenjujući ga uspješnim i usklađenim sa zakonima, internim dokumentima, odlukama, politikama, procedurama i programima.

Značajno učešće Nadzornog odbora Intesa Sanpaolo Banke d.d. Bosna i Hercegovina u svim aktivnostima Banke dalo je doprinos stabilnosti i održavanju dobre pozicije Banke na tržištu i stoga dobrim finansijskim rezultatima.

Kada je u pitanju sastav Nadzornog odbora, 8. decembra 2015. godine, Skupština dioničara Banke je promijenila, djelimično, sastav Nadzornog odbora i razriješila/imenovala slijedeće članove Nadzornog odbora Intesa Sanpaolo Banke d.d. Bosna i Hercegovina (u daljem tekstu "Banka"): gđica Mariarosaria Marseglia i g. Arthur Philippe su razriješeni obavljanja dužnosti kao članovi Nadzornog odbora, dok su g. Gabriele Pace, g. Ivan Krolo, g. Miroslav Halužan i g. Alan Galavić imenovani u Nadzorni odbor Banke.

Procjena primjerenosti članova Nadzornog odbora

Prema Odluci o procjeni članova organa Banke Agencije za bankarstvo FBiH i njenim izmjenama i dopunama, (''Politika") Odbor za imenovanje je

Izvještaj Nadzornog odbora (nastavak)

obavio neophodne procjene u skladu sa Politikom, potvrđujući da sve osobe koje su procijenjene zadovoljavaju u potpunosti propisane uslove te da su primjerene za povjerene pozicije u organima Banke.

Počevši od navoda prezentiranih u ovom Izvještaju, Nadzorni odbor predlaže Skupštini dioničara Banke da usvoji slijedeće:

- Imenovanje predsjedavajućeg Skupštine, zapisničara, dva ovjerivača zapisnika i članova Odbora za glasanje;
- Odluka o usvajanju Finansijskih izvještaja o poslovanju Banke za period od 01.01. do 31.12.2015.godine, sa Izvještajem eksternog i internog revizora, Izvještajem Nadzornog odbora i Izvještajem Odbora za reviziju Intesa Sanpaolo Banke d.d. Bosna i Hercegovina za 2015.godinu;
- Odluka o usvajanju godišnjeg obračuna za period 01.01. – 31.12.2015.godine i raspored profita za 2015.godinu
- Odluka o usvajanju Finansijskog i Plana Kapitala 2016 -2018 i Programa upravljanja kapitalom Intesa Sanpaolo Banke d.d. Bosna i Hercegovina
- Odluka o usvajanju Strategije rizika za 2016. g. Intesa Sanpaolo Banke d.d. Bosna i Hercegovina
- Odluka o usvajanju Plana za posebne radnje u kriznim situacijama za 2016.g. Intesa Sanpaolo Banke d.d. Bosna i Hercegovina
- Odluka o primjerenosti Članova Nadzornog odbora Intesa Sanpaolo Banke d.d. Bosna i Hercegovina.

Vojko Čok
Predsjedavajući Nadzornog odbora

Izvještaj Uprave o poslovanju Banke

U skladu sa Članom 40. Zakona o računovodstvu („FBiH Službeni list" br. 83/2009), Uprava INTESA SANPAOLO BANKE d.d. Bosna i Hercegovina (dalje u tekstu Intesa Sanpaolo Banka BiH) predstavlja poslovne rezultate Banke za 2015. godinu:

Na kraju 2015. godine Intesa Sanpaolo Banka BiH se nalazila na četvrtom mjestu u Bosni i Hercegovini prema učešću u ukupnoj aktivi. Poslovala je putem 42 poslovnice u Federaciji BiH i 5 poslovnica u Republici Srpskoj, pri čemu je najveći dio poslovne aktivnosti (96% ukupne aktive) koncentrisano u Federaciji BiH, gdje Intesa Sanpaolo Banka BiH zauzima treće mjesto u ukupnoj aktivi i kreditima, sa respektabilnim tržišnim učešćem od 9%, odnosno 10,5%.

Intesa Sanpaolo Banka BiH pruža osnovne bankarske usluge stanovništvu i pravnim licima nudeći cijeli paket proizvoda i komercijalnih usluga na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Kao dio Intesa Sanpaolo Grupacije, Italija, od 2006. godine većinsko vlasništvo je sredinom 2015. godine preuzela sestrinska kompanija Privredna Banka Zagreb, Hrvatska, u okviru kapitalne reorganizacije pod okriljem matične Grupacije Intesa Sanpaolo.

Intesa Sanpaolo Banka BiH je nastavila unaprjeđivati rezultate poslovanja ostvarivši tako na kraju 2015. godine 26,1 miliona KM neto dobiti.

BH ekonomija još nije dostigla značajniji tempo razvoja, iako su tokom 2015. godine evidentirani znakovi napretka za koje se može očekivati da će ojačati u bliskoj budućnosti. U takvom makroekonomskom okruženju i na finansijskom tržištu koje još uvijek karakterišu tradicionalne bankarske usluge, Intesa Sanpaolo Banka BiH je ostvarila značajne rezultate kako kontinuiranim širenjem baze klijenata tako i značajnim povećanjem kreditnog i depozitnog portfolija. Razvoj novih proizvoda i usluga, te ponuda konkurentnih cijena, doprinijeli su daljnjem rastu bilansa Intesa Sanpaolo Banke BiH i godišnjem rastu ukupnog prihoda za više od 9%.

Konkretno, poslovni prihodi su povezani sa pozitivnim trendom neto kamatne marže, pri čemu je kontinuirani pad kamatnih stopa više nego kompenziran povećanjem obima kredita i značajnim smanjenjem troškova finansiranja, tj. depozita, te zavidnim povećanjem od 10% neto prihoda od transakcijskog poslovanja, podstaknutim prije svega ekspanzijom kartičnog poslovanja i obimom platnih transakcija, većim brojem elektronskih proizvoda koji se nude i koje klijenti koriste. Povećanje poslovanja sa stranim valutama je bila osnova za povećanje prihoda od trgovanja.

Bez obzira na tehnološke investicije i organizacioni razvoj kao najbolju moguću podršku ekspanziji poslovnih aktivnosti, kontinuirano uspostavljanje bolje efikasnosti u bankovnim operacijama omogućava zadržavanje operativnih troškova pod strogom kontrolom.

Korist od konzervativne strategije kreditnih rizika korištene prethodnih godina, danas omogućava Intesa Sanpaolo Banci BiH smanjenje troškova rizika kroz uspješne rezultate u postupku naplate. I pored pozitivnih efekata u naplati spornih potraživanja, Intesa Sanpaolo Banka BiH je i dalje fokusirana na kontinuirano opreznu klasifikaciju spornih potraživanja i procjene rezervacija. Sve ovo ima za posljedicu smanjenje učešća nekvalitetnih kredita u ukupnim kreditima na 8,44%, što je za 1% manje nego na kraju 2014. godine i značajno manje u odnosu na prosjek bankarskog sektora, dok se procenat pokrića loših kredita i dalje povećava, pokazujući spremnost Intesa Sanpaolo Banke BiH da osigura dugoročno održiv profit.

Sljedeće stavke su najvažniji indikatori koji dokazuju kvalitet poslovanja Intesa Sanpaolo Banke BiH:

Intesa Sanpaolo Banka BiH je u 2015. godini ostvarila neto dobit u iznosu od 26,1 miliona KM, što je povećanje za 33% (2014. godina 19,6 miliona KM). Ukupna aktiva je povećana za 8% i iznosi 1.552 miliona KM (2014. godina 1.443

Izvještaj Uprave o poslovanju Banke (nastavak)

miliona KM), sa bruto kreditima u iznosu od 1.218 miliona KM (2014. godina 1.156 miliona KM) i depozitima klijenata u iznosu od 1.082 miliona KM (2014. godina 1.001 miliona KM);

Rast kreditnog portfolija je ostvaren u segmentima stanovništva i pravnih lica, u kojem se kreditiranje fizičkih lica povećalo za 9,17%, dok se kreditiranje pravnih osoba povećalo za 2,30%. Pozitivno poslovanje potvrđeno je i značajnim porastom depozita stanovništva – 10,98% i pravnih lica – 5,38%. Pozicija Intesa Sanpaolo Banke BiH sa stanovišta likvidnosti je stabilna i sigurna čak i u slučaju scenarija pogoršanja makroekonomskih uslova kao i u slučaju značajnijeg povećanja kreditnih aktivnosti, koje su danas uslovljene relativno niskom potražnjom kredita.

Adekvatnost kapitala Intesa Sanpaolo Banke BiH se konstantno poboljšava. Dioničari Banke podupiru rast usmjeravanjem dobiti iz ranijih perioda u kapital. Tako je bilo i sa dobiti iz 2015. godine koja je zadržana u kapitalu Intesa Sanpaolo Banke BiH. Stopa adekvatnosti kapitala na kraju 2015. godine, uključujući dobit u iznosu od 26,1 miliona KM u okviru zadržane dobiti, iznosi 15,76%.

Intesa Sanpaolo Banka BiH odražava svoje poslovno prisustvo na teritoriji Bosne i Hercegovine putem mreže poslovnica i bankomata kao i daljnjim širenjem odnosa sa trgovcima i klijentima na proširenju POS mreže. Podrška poslovanju sa stanovništvom i pravnim licima ogleda se u širenju kataloga proizvoda.

Tokom 2015. godine došlo je do promjene dioničke strukture Intesa Sanpaolo Banke BiH, transferom ukupnog učešća u dioničkom kapitalu (94,92%) Intesa Sanpaolo Holding International na Privrednu Banku Zagreb. Transakcija prati strategiju optimalne alokacije kapitala u okviru Intesa Sanpaolo Grupe. Pozitivno će uticati na poslovne planove Intesa Sanpaolo Banke BiH, te za cilj ima dodatno povećanje njene konkurentnosti u odnosu na ponudu proizvoda i usluga, te usklađivanje sa budućim regulatornim i tehnološkim razvojem;

Strateški ciljevi Intesa Sanpaolo Banke BiH za 2016. godinu su definisani uobičajenom vizijom kontinuiranog rasta poslovanja i finansijskih rezultata, ovaj put kombinovanih sa situacijom nastalom promjenom vlasničke strukture i planom aktivnosti koji je osmišljen u saradnji sa novim većinskim dioničarem:

Višegodišnja značajna ulaganja za infrastrukturu i tehnološku modernizaciju Intesa Sanpaolo Banke BiH

U scenariju ubrzanih poslovnih izazova koji se postavljaju pred banke u BiH, kao i općenito u regiji Balkana, kako bi zadržala korak sa promjenjivom potražnjom klijenata za proizvodima i uslugama (sveobuhvatniji i moderniji katalozi proizvoda i usluga, brže usluge, alternativni e-kanali usmjereni prema klijentima…), u kombinaciji sa dinamičnim regulatornim okvirom koji zahtijeva veće napore za postizanje potpune usklađenosti, Intesa Sanpaolo Banka BiH će provesti značajna ulaganja u infrastrukturu i tehnologije, korištenjem stručnosti i dokazane vještine nove matične kompanije. Informaciono-tehnološka podrška će se usredočiti na razvoj sistema i operativnih rješenja koji unapređuju komercijalnu ponudu proizvoda i usluga, uz povećanje efikasnosti već postojećih procesa.

Organizacione promjene i korištenje novih IT alata

- Navedene investicije će biti usmjerene na povećanje produktivnosti kroz ponovno definisanje organizacione arhitekture i procesa poslovanja i djelovanja, s ciljem maksimalnog iskorištavanja potencijala novih IT rješenja u smislu povećanja konkurentnosti komercijalnih ponuda Intesa Sanpaolo Banke BiH prema klijentima.
- Optimizacija pozadinskih i administrativnih procesa će također poduprijeti učinkovitost i djelotvornost usluga pruženih klijentima, uz ponovno potvrđivanje orijentacije Intesa Sanpaolo Banke BiH da iskoristi svaku poslovnu priliku koja nastane u ovom prelaznom periodu od globalne krize do konsolidovanog ekonomskog oporavka.

Strateški ciljevi segmenta poslovanja sa stanovništvom:

- U okviru segmenta poslovanja sa stanovništvom ranije opisani cilj će prije svega biti pretvoren u ponudu novih kreditnih proizvoda, sa obilježjima pojednostavljenih procedura odobravanja koje će Intesa Sanpaolo Banci BiH omogućiti da efikasnije odgovori na zahtjev klijenta za finansiranje. Jači alati za analizu bihevioralnih modela kupaca će povećati konkurentnost Intesa Sanpaolo Banke BiH u ponudi usluga i proizvoda koje su bliže potrebama

MOST NA DRINI

Izvještaj Uprave o poslovanju Banke (nastavak)

kupca, uz postupno kretanje iz bankarskog sistema gdje klijenti moraju birati između opcija koje nisu fleksibilne, u napredni scenarij gdje Intesa Sanpaolo Banka BiH i klijenti sarađuju u formiranju usluga i proizvoda koje najviše odgovaraju potrebama klijenata;

- Sve jači i jači fokus na segment poslovanja sa malim i mikro preduzećima, gdje će već aktivno definisanje namjenskih proizvoda i procesa biti dalje unaprijeđeno komercijalnom vještinom nove matične kompanije;
- Uz stalnu zajedničku saradnju sa korporativnim segmentom, gore navedeni segment će omogućiti dodatno proširenje baze klijenata Intesa Sanpaolo Banke BiH, što će rezultirati izvorom diversifikacije rizika i većeg broja i obima deviznih, kartičnih, platnih i drugih transakcija koje doprinose povećanju operativnog prihoda Intesa Sanpaolo Banke BiH;
- Unapređenje usluga za klijente znači i usvajanje novih rješenja u našim poslovnicama, uz uvođenje namjenskih fizički odvojenih prostorija za određene segmente (studenti, podsegment priliva…) i nastavljanje geografskog širenja Intesa Sanpaolo Banke BiH putem mreže bankomata i POS uređaja.

Strateški ciljevi segmenta korporativnog poslovanja:

- Jača saradnja sa referentnim funkcijama nove matične kompanije omogućit će korporativnom segmentu da uvede nove komercijalne usluge (cash-pooling, skrbništvo, …) za određene domaće klijente i da proširi obim kreditiranja i transakcijskih usluga sa onim prekograničnim subjektima koji bi imali koristi od intragrupne koordinacije poslovnih odnosa klijent-banka;
- Namjenski IT alat za analizu komercijalnog ponašanja i potreba klijenata, prije svega u segmentu poslovanja sa malim i srednje velikim preduzećima, olakšat će prilagođenost proizvoda i usluga i pravovremene komercijalne kampanje u cilju daljeg povećanja već značajne baze klijenata i optimiziranje politike cijena Intesa Sanpaolo Banke BiH;
- Bolje pružanje usluga postojećim i novim klijentima će također biti usmjereno kroz poboljšanje višekanalnih SW rješenja (mobilno i Internet bankarstvo) dostupnih klijentima;
- U scenariju stalnog smanjenja aktivnih kamatnih stopa, Intesa Sanpaolo Banka BiH će očuvati kamatnu maržu kupca daljim smanjenjem troškova finansiranja, koristeći izuzetno dobru poziciju likvidnosti izgrađenu u prethodnim periodima i pozitivan odnos sa međunarodnim kreditnim institucijama sa kojima se dogovaraju dodatne kreditne linije.

Strateški ciljevi ostalih segmenata poslovanja Intesa Sanpaolo Banke BiH:

- U području upravljanja rizikom, stalni fokus neće biti samo na unapređenju procesa naplate rizičnih izloženosti (što je već dalo izvanredne rezultate u posljednjih nekoliko godina), nego i na ranom otkrivanju i upravljanju izloženostima koje signaliziraju potencijalne poteškoće, sa određenim ciljem osmišljavanja, u saradnji sa dužnikom, najprikladnijih načina za oporavak pune solventnosti dužnika i minimiziranje rizika neplaćanja;
- Smanjenje rizičnih izloženosti će se vršiti ne samo kroz efikasne procese naplate nego i, gdje god je to ekonomski isplativo, primjenom selektivnih izlaznih strategija koje mogu uključivati prodaju specifičnih portfolija. Pristup konzervativne klasifikacije rizika i rezervisanja će se svakako i dalje primjenjivati, obezbjeđujući adekvatno pokriće spornih potraživanja i dugoročnu održivost dobiti Intesa Sanpaolo Banke BiH;
- Intesa Sanpaolo Banke BiH će i dalje održavati jaku poziciju likvidnosti, čak i uprkos negativnim scenarijima kamatne stope koji su nastali tokom 2015. godine, opet u cilju osiguranja dugoročne održivosti poslovnog rasta Intesa Sanpaolo Banke BiH;
- Kao što je već spomenuto, digitalizacija administrativnih procesa u pozadinskom uredu, Direkciji HR-a, računovodstvu, pravnim i ostalim područjima provođenjem naprednih informatičkih rješenja doprinijet će opštem poboljšanju produktivnosti Intesa Sanpaolo Banke BiH.

Osim toga, detaljna objašnjenja politike Intesa Sanpaolo Banke BiH u vezi sa upravljanjem finansijskim rizikom, izloženosti Intesa Sanpaolo Banke BiH riziku cijena, FX riziku, kreditnom riziku, riziku kapitala i likvidnosti se mogu naći u Finansijskom izvještaju Intesa Sanpaolo Banke BiH za 2015, koji je revidirao eksterni revizor KPMG B-H d.o.o. za reviziju.

Almir Krkalić
Direktor

Izvještaj Uprave

Uprava ima zadovoljstvo predstaviti svoj izvještaj za godinu koja je završila 31. decembra 2015. godine.

Pregled poslovanja

Rezultat Banke za godinu koja je završila 31. decembra 2015. godine je naveden u bilansu uspjeha na stranici broj 6.

Nadzorni odbor, Uprava Banke i Odbor za reviziju

Tokom 2015. godine i do datuma ovog izvještaja, članovi Nadzornog odbora bili su:

Nadzorni odbor	
Vojko Čok	Predsjednik
Adriano Arietti	Zamjenik predsjednika
Marco Fabris	Član
Gabriele Pace	Član, od 08.12.2015.
Ivan Krolo	Član, od 08.12.2015.
Alan Galavić	Član, od 08.12.2015.
Miroslav Halužan	Član, od 08.12.2015.
Arthur Philippe	Član, do 07.12.2015.
Mariarosaria Marseglia	Član, do 07.12.2015.

Tokom 2015. godine i do datuma ovog izvještaja, članovi Odbora za reviziju bili su:

Odbor za reviziju	
Andrea Nani	Predsjednik
Nicoletta Fusetti	Član
Damiano Accattoli	Član
Andrea Tondo	Član
Tunde Barabas	Član, od 30.04.2015.
Alberto Gandini	Član, do 29.04.2015.

Na dan 31. decembra 2015. godine Upravu Banke čine direktor i 2 izvršna direktora. Sljedeće osobe su izvršavale pomenute funkcije tokom godine i do datuma ovog izvještaja:

Uprava Banke	
Almir Krkalić	Direktor
Dario Grassani	Izvršni direktor Sektora finansija
Amir Termiz	Direktor Sektora poslova sa stanovništvom

U ime Uprave:

Almir Krkalić
Direktor

Dario Grassani
Izvršni direktor Sektora finansija

Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora Banke za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja

Uprava Banke dužna je pripremiti finansijske izvještaje, koji daju istinit i vjeran prikaz finansijskog položaja Banke, te rezultata njezina poslovanja i novčanih tokova, u skladu s važećim računovodstvenim standardima, te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremanje finansijskih izvještaja. Uprava ima opštu odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Banke, te sprječavanje i otkrivanje prijevara i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih pretpostavki i procjena, te pripremu finansijskih izvještaja temeljem principa neograničenog vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Banka nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je odgovorna da Nadzornom odboru podnese godišnji izvještaj Banke zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor odobrava godišnje finansijske izvještaje.

Finansijski izvještaji prikazani na stranicama 6 do 76 odobreni su od strane Uprave dana 15. februara 2016. godine za podnošenje Nadzornom odboru te ih, potvrđujući ovo, potpisuju:

U ime Uprave:

Almir Krkalić
Direktor

Dario Grassani
Izvršni direktor Sektora finansija

Izvještaj nezavisnog revizora

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Intesa Sanpaolo Banke d.d. Bosna i Hercegovina ("Banka") koji se sastoje od izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. decembar 2015. godine, bilansa uspjeha, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o promjenama u kapitalu i rezervama i izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila te bilješki, koje sadrže sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjavajućih informacija.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja te interne kontrole za koje Uprava utvrdi da su potrebne kako bi se omogućila priprema finansijskih izvještaja bez značajnih grešaka, koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o ovim finansijskim izvještajima na osnovu naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima koji nalažu pridržavanje etičkih pravila te planiranje i provođenje revizije kako bi se s razumnom mjerom sigurnosti utvrdilo da finansijski izvještaji ne sadrže značajne greške.

Revizija uključuje provođenje procedura u svrhu pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Odabir procedura ovisi o našoj prosudbi, uključujući i procjenu rizika značajnih grešaka u finansijskim izvještajima, koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju tih rizika, razmatramo interne kontrole relevantne za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u svrhu osmišljavanja revizijskih procedura prikladnih u postojećim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke. Revizija isto tako uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika, primjerenosti računovodstvenih procjena koje je definisala Uprava, kao i ocjenu ukupnog prikaza finansijskih izvještaja.

Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizorski dokazi dostatni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja revizorskog mišljenja.

Izvještaj nezavisnog revizora (nastavak)

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2015. godine, te rezultate njezinog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

KPMG B-H d.o.o. za reviziju
Registrovani revizori
Zmaja od Bosne 7-7A/III
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

15. februar 2016. godine

U ime KPMG B-H d.o.o. za reviziju:

Manal Bećirbegović
Izvršni direktor

Vedran Vukotić
FBiH ovlašteni revizor
Broj licence: 3090017124

Bilans uspjeha za godinu koja je završila 31. decembra

	Bilješke	2015.	2014.
Prihodi od kamata	8	80.864	79.781
Rashodi od kamata	9	(21.061)	(24.666)
Neto prihodi od kamata		**59.803**	**55.115**
Prihodi od naknada i provizija	10	21.727	19.932
Rashodi od naknada i provizija	11	(5.468)	(5.225)
Neto prihodi od naknada i provizija		**16.259**	**14.707**
Neto prihodi od trgovanja	12	2.480	1.683
Ostali operativni prihodi	13	495	736
Ostali operativni prihodi		**2.975**	**2.419**
Ukupno operativni prihodi		**79.037**	**72.241**
Troškovi zaposlenih	14	(19.506)	(19.393)
Administrativni troškovi	15	(18.791)	(17.605)
Amortizacija		(3.107)	(3.537)
Operativni troškovi		**(41.404)**	**(40.535)**
Dobit prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja i poreza na dobit		**37.633**	**31.706**
Neto gubici od umanjenja vrijednosti i rezervisanja	16	(8.496)	(9.835)
Dobit prije poreza na dobit		**29.137**	**21.871**
Porez na dobit	17	(3.031)	(2.223)
Neto dobit godine		**26.106**	**19.648**
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (KM)	18	**58,30**	**43,88**

Bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja je završila 31.decembra

	2015.	2014.
Dobit za godinu	**26.106**	**19.648**
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu		
Pozicije koje mogu biti naknadno reklasifikovane kroz bilans uspjeha		
Rezerve po osnovu fer vrijednosti (finansijska imovina raspoloživa za prodaju)		
Promjena u fer vrijednosti, neto od odgođenih poreza	364	(121)
Ostala sveobuhvatna dobit, neto od poreza	**364**	**(121)**
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu	**26.470**	**19.527**

Bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o finansijskom položaju

	Bilješke	31. decembar 2015.	31.decembar 2014.
Imovina			
Gotovina i ekvivalenti gotovine	19	162.376	168.787
Rezerve kod Centralne banke	20	151.221	81.692
Plasmani kod drugih banaka	21	29.881	55.678
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	22 a)	41.226	25.084
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	22 b)	210	148
Dati krediti i potraživanja	23	1.130.325	1.072.532
Akontacija poreza na dobit		1.607	1.971
Ostala imovina	24	8.329	9.230
Nekretnine i oprema	25	14.997	18.604
Nematerijalna imovina	26	5.120	4.493
Ukupno imovina		**1.545.292**	**1.438.219**
Obaveze			
Obaveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	27	229.636	258.507
Obaveze prema klijentima	28	1.060.148	957.517
Subordinirani dug	29	442	603
Ostale obaveze	30	17.592	11.287
Rezervisanja za obaveze i troškove	31	4.464	3.792
Odgođena poreska obaveza	32	40	13
Ukupno obaveze		**1.312.322**	**1.231.719**
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	33	44.782	44.782
Dionička premija		57.415	57.415
Regulatorne rezerve za kreditne gubitke		18.286	18.286
Ostale rezerve i rezerve fer vrijednosti		1.236	6.197
Akumulirana dobit		111.251	79.820
Ukupno kapital i rezerve		**232.970**	**206.500**
Ukupno obaveze, kapital i rezerve		**1.545.292**	**1.438.219**

Bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o promjenama u kapitalu i rezervama za godinu koja je završila 31. decembra 2015. godine

	Dionički kapital	Dionička premija	Regulatorne rezerve za kreditne gubitke	Ostale rezerve	Rezerve fer vrijednosti	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2015. godine	**44.782**	**57.415**	**18.286**	**6.305**	**(108)**	**79.820**	**206.500**
Neto dobit za godinu	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**26.106**	**26.106**
Ostala sveobuhvatna dobit							
Neto gubitak od promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	404	-	404
Odgođeni porez	-	-	-	-	(40)	-	(40)
Ukupno ostala sveobuhvatna dobit	**-**	**-**	**-**	**-**	**364**	**-**	**364**
Ukupno sveobuhvatna dobit	**-**	**-**	**-**	**-**	**364**	**26.106**	**26.470**
Transfer sa Ostalih rezervi na Zadržanu dobit u skladu sa Odlukom Skupštine	-	-	-	(5.325)	-	5.325	-
Stanje na dan 31. decembra 2015. godine	**44.782**	**57.415**	**18.286**	**980**	**256**	**111.251**	**232.970**

U skladu sa dopisom Agencije za bankarstvo FBiH svim bankama 03-3-4593/14 od 17. decembra 2014. godine, Skupština Banke je na svojoj 32. sjednici održanoj 3. marta 2015. godine donijela Odluku o reklasifikaciji zadržane dobiti i dijela ostalih rezervi iz ranijih perioda za neopozivo, trajno i potpuno pokriće potencijalnih budućih gubitaka. Ista je omogućila uključivanje pozicija u Zadržanu dobit sa jedne strane, a sa druge strane onemogućava korištenje ovih sredstava za isplate budućih dividendi dioničarima. Gore navedeni pregled prikazuje transfer iznosa od 5.325 hiljada KM iz Ostalih rezervi u Zadržanu dobit.

Bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o promjenama u kapitalu i rezervama za godinu koja je završila 31. decembra 2014. godine

	Dionički kapital	Dionička premija	Regulatorne rezerve za kreditne gubitke	Ostale rezerve	Rezerve fer vrijednosti	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2014. godine	**44.782**	**57.415**	**18.286**	**6.305**	**13**	**60.172**	**186.973**
Neto dobit za godinu	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**19.648**	**19.648**
Ostala sveobuhvatna dobit							
Neto gubitak od promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	(134)	-	(134)
Odgođeni porez	-	-	-	-	13	-	13
Ukupno ostala sveobuhvatna dobit	**-**	**-**	**-**	**-**	**(121)**	**-**	**(121)**
Ukupno sveobuhvatna dobit	**-**	**-**	**-**	**-**	**(121)**	**19.648**	**19.527**
Stanje na dan 31. decembra 2014. godine	**44.782**	**57.415**	**18.286**	**6.305**	**(108)**	**79.820**	**206.500**

Bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o novčanim tokovima

	Bilješke	31. decembar 2015.	31.decembar 2014.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti			
Dobit perioda		26.106	19.648
Usklađenja za:			
- amortizaciju		3.107	3.537
- neto gubitke od umanjenja vrijednosti i rezervacija		8.496	9.835
- neto trošak rezervisanja za obaveze i troškove		415	471
- neto prihod od kamata		(59.803)	(55.115)
- neto promjenu fer vrijednosti finansijske imovine i obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(42)	(101)
- neto dobit od podaje nekretnina i opreme		(19)	(43)
- trošak poreza		3.031	2.223
		(18.709)	**(19.545)**
Promjene na:			
- plasmanima kod drugih banaka		25.785	(26.114)
- datim kreditima i potraživanjima		(62.523)	(44.096)
- ostaloj imovini		1.917	(2.233)
- rezervama kod Centralne banke		(69.529)	(7.747)
- finansijskoj imovini po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(62)	91
- obavezama prema bankama		(28.745)	(3.872)
- obavezama prema klijentima		104.372	90.745
- ostalim obavezama		6.332	(225)
- rezervisanjima za obaveze i troškove		(337)	(130)
		(41.499)	**(13.126)**
Plaćeni porez na dobit		(2.667)	(2.430)
Primljene kamate		78.768	76.270
Plaćene kamate		(22.928)	(21.365)
Neto novčani tok iz poslovnih aktivnosti		**11.674**	**39.349**
Novčani tok iz ulagačkih aktivnosti			
Kupovina nekretnina i opreme		(810)	(1.950)
Priliv od prodaje nekretnina i opreme		480	819
Kupovina nematerijalne imovine		(1.868)	(1.297)
Priliv/(sticanje) od finansijske imovine raspoložive za prodaju		(15.726)	(22.945)
Neto novčani tok iz ulagačkih aktivnosti		**(17.924)**	**(25.373)**

Bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o novčanim tokovima (nastavak)

	Bilješke	31. decembar 2015.	31.decembar 2014.
Novčani tokovi iz finansijskih aktivnosti			
Otplata subordiniranog duga		(161)	(161)
Neto novčani tok iz finansijskih aktivnosti		(161)	(161)
Neto (smanjenje)/povećanje gotovine i ekvivalenata gotovine		(6.411)	13.815
Gotovina i ekvivalenti gotovine na početku godine	19	168.787	154.972
Gotovina i ekvivalenti gotovine na kraju godine	19	162.376	168.787

Bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

BLAGAJ TEKIJA

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje

1. OPĆI PODACI

Historija i osnivanje

Intesa Sanpaolo Banka d.d. Bosna i Hercegovina ("Banka"), registrovana je kod Kantonalnog suda u Sarajevu dana 20. oktobra 2000. godine. Registrovana adresa je Obala Kulina bana 9a, Sarajevo.

Glavne djelatnosti Banke su:

1. primanje i plasiranje depozita,
2. davanje kratkoročnih i dugoročnih kredita i izdavanje garancija pravnim licima, fizičkim licima, lokalnim općinama i drugim kreditnim institucijama,
3. aktivnosti na tržištu novca,
4. obavljanje unutrašnjeg i vanjskog platnog prometa,
5. mjenjačke i ostale redovne bankarske usluge,
6. pružanje bankarskih usluga putem razvijene mreže filijala u Bosni i Hercegovini.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

2. OSNOVA PRIPREME

Izjava o usklađenosti

Ovi finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI). Ovi finansijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Banke dana 15. februara 2016. godine za podnošenje Nadzornom odboru na usvajanje.

Osnova mjerenja

Finansijski izvještaji sastavljeni su na osnovu historijskog i amortizovanog troška osim za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju i finansijsku imovinu i obaveze koji se iskazuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Funkcionalna valuta i valuta prezentiranja

Finansijski izvještaji prezentovani su u konvertibilnim markama, zaokruženim na najbližu hiljadu ('000 KM), koje predstavljaju funkcionalnu valutu Banke.

Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od Uprave donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utiču na primjenu računovodstvenih politika i objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati u trenutku evidentiranja transakcija koji su bili predmet procjena mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene te eventualno budućim periodima ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosudbama u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima objavljene su u bilješci 4.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Računovodstvene politike navedene u nastavku dosljedno su primjenjivane za sve periode prikazane u ovim finansijskim izvještajima.

(a) Transakcije u stranim valutama

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama Bosne i Hercegovine („KM") početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na dan izvještaja primjenom kursa važećeg na taj datum. Nemonetarne stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti. Nemonetarne stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na datum izvještavanja. Dobici i gubici nastali preračunavanjem priznaju se u bilansu uspjeha za period.

Banka vrednuje svoju imovinu i obaveze prema srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine koji je važeći na datum izvještavanja. Kursevi Centralne banke za najznačajnije valute koje je Banka primjenjivala u izradi izvještaja o finansijskom položaju na datume izvještavanja bili su kako slijedi:

31. decembar 2014.	**EUR 1= KM 1,95583**	**USD 1 = KM 1,608413**
31. decembar 2015.	**EUR 1= KM 1,95583**	**USD 1 = KM 1,790070**

(b) Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspjeha za obračunsko razdoblje na koje se odnose metodom efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjene buduće novčane tokove finansijske imovine ili obaveza kroz očekivano trajanje finansijskog instrumenta (ili ako je prikladno kraće razdoblje) do njegove knjigovodstvene vrijednosti. Pri kalkulaciji efektivne kamatne stope Banka procjenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uslove, ali ne i buduće kreditne gubitke.

Kalkulacija efektivne kamatne stope uključuje sve plaćene ili primljene transakcijske troškove, naknade i poene, koji su sastavni dio efektivne kamatne stope. Transakcijski troškovi uključuju sve inkrementalne troškove, koji nastaju direktno u vezi s izdavanjem ili sticanjem finansijske imovine ili finansijskih obaveza.

Prihodi i rashodi od kamata priznati u bilansu uspjeha uključuju kamatu na finansijsku imovinu i finansijske obaveze, koji se mjere po amortizovanom trošku izračunatom metodom efektivne kamatne stope.

(c) Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija koje su sastavni dio efektivne kamatne stope na finansijsku imovinu ili obaveze uključuju se u prihode i rashode od kamata.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija, prikazani kao takvi, sastoje se uglavnom od naknada za kartično poslovanje, naknada za izdavanje garancija, akreditiva, domaća i međunarodna plaćanja i ostale usluge i priznaju se u bilansu uspjeha po izvršenju usluge.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

(d) Neto prihod od trgovanja

Neto prihod od trgovanja obuhvata neto dobitke i gubitke od trgovanja stranim valutama, neto dobitke i gubitke finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha kao i neto dobitke i gubitke iz preračuna monetarne imovine i obaveza denominiranih u stranoj valuti na datum izvještavanja.

(e) Prihod od dividendi

Prihod od dividendi priznaje se u bilansu uspjeha u trenutku nastanka prava za primitak dividende.

(f) Plaćanja temeljem najma

Plaćanja temeljem operativnog najma priznaju se u bilansu uspjeha linearnom metodom tokom trajanja najma.

(g) Porez na dobit

Trošak poreza na dobit bazira se na oporezivoj dobiti za godinu i sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza. Porez na dobit iskazuje se u bilansu uspjeha s izuzetkom poreza na dobit koji se odnosi na stavke priznate direktno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, kada se porez na dobit priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Tekući porez predstavlja očekivani iznos poreza koji se plaća na oporezivi iznos dobiti za godinu, koristeći porezne stope koje su bile na snazi ili su u suštini bile važeće na datum izvještavanja i sva usklađenja porezne obaveze iz prethodnih perioda.

Iznos odgođenog poreza izračunava se metodom bilansne obaveze, pri čemu se uzimaju u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obaveza koje se koriste za potrebe finansijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Iznos odgođene porezne imovine ili obaveza, priznaje se koristeći poreznu stopu za koju se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u periodu u kojem se očekuje realizacija ili namirenje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, a na osnovu poreznih stopa važećih na datum izvještavanja.

Vrednovanje odgođene porezne obaveze i odgođene porezne imovine odražava porezne posljedice koje slijede iz načina na koji društvo očekuje, na datum izvještavanja, realizaciju ili namirenje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza. Odgođena porezna imovina i obaveze se ne diskontuje te se klasifikuju kao dugoročna imovina i/ili obaveze u izvještaju o finansijskom položaju. Odgođena porezna imovina priznaje se samo u visini u kojoj je vjerovatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica. Na svaki datum izvještavanja, Banka ponovno procjenjuje nepriznatu potencijalnu odgođenu poreznu imovinu te testira knjigovodstvenu vrijednost priznate odgođene porezne imovine na umanjenje vrijednosti.

(h) Finansijski instrumenti

Priznavanje

Krediti i potraživanja, te ostale finansijske obaveze priznaju se u trenutku kada su dani ili primljeni (datum namirenja).

Banka priznaje finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju i finansijsku imovinu i obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha na datum trgovanja, odnosno na datum kada se Banka obavezala kupiti ili prodati instrumente.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

(h) Finansijski instrumenti (nastavak)

Klasifikacija

Banka klasifikuje svoje finansijske instrumente u sljedeće kategorije: dati krediti i potraživanja, finansijska imovina raspoloživa za prodaju, finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze. Klasifikacija zavisi od namjere zbog koje su finansijski instrumenti stečeni. Uprava određuje klasifikaciju finansijskih instrumenata kod početnog priznavanja i preispituje tu klasifikaciju na svaki datum izvještavanja.

i) Dati krediti i potraživanja

Dati krediti i potraživanja su nederivativna finansijska imovina s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Dati krediti i potraživanja nastaju kada Banka odobrava novčana sredstva komitentima bez namjere trgovanja s tim potraživanjima te uključuju plasmane i date kredite bankama, date kredite i potraživanja od klijenata i sredstva kod Centralne banke.

ii) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju obuhvata nederivativnu finansijsku imovinu koja se klasifikuje kao raspoloživa za prodaju ili koja nije klasifikovana u neku drugu kategoriju. Finansijska imovina klasifikovana kao raspoloživa za prodaju se namjerava držati na neodređeno vrijeme, ali može biti prodana kao odgovor na potrebe za likvidnošću ili promjenu u kamatnim stopama, promjenu u deviznim kursevima ili cijenama vlasničkih vrijednosnih papira. Imovina raspoloživa za prodaju uključuje vlasničke i dužničke vrijednosne papire.

iii) Finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha imaju dvije podkategorije: finansijski instrumenti koji se drže radi trgovanja (uključujući derivative) i oni koje Uprava inicijalno rasporedi u ovu kategoriju. Finansijski instrument raspoređuje se u ovu kategoriju isključivo ukoliko je nastao ili stečen radi prodaje ili kupnje u kratkom roku, u svrhu kratkoročnog sticanja profita ili raspoređivanjem od strane rukovodstva u ovu kategoriju kod inicijalnog priznavanja.

Banka raspoređuje finansijsku imovinu i obaveze u kategoriju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha kada:
- se imovinom i obavezama upravlja, procjenjuje ih se i o njima interno izvještava po fer vrijednosti;
- klasifikacija uklanja ili znatno umanjuje računovodstvenu neusklađenost koja bi inače nastala; ili
- imovina ili obaveze sadrže ugrađeni derivativ, koji znatno utiču na novčane tokove koji bi inače proizašli iz ugovora.

Finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha uključuju derivativne finansijske instrumente klasifikovane kao finansijski instrumenti koji se drže radi trgovanja i vlasničke instrumente koje je Uprava rasporedila u kategoriju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Uprava je rasporedila vlasničke instrumente po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, jer se priznavanjem eliminira ili značajno umanjuje računovodstvena neusklađenost vezana za plaćanja na osnovu dionica, koja bi u protivnom nastala.

iv) Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze čine sve finansijske obaveze koje nisu vrednovane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i uključuju obaveze prema klijentima, obaveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama kao i subordinirani dug.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Početno i naknadno mjerenje

Krediti i potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, krediti i potraživanja se vrednuju po amortizovnom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjeni za eventualno umanjenje vrijednosti.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju se početno vrednuje po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci ili izdavanju finansijske imovine. Nakon inicijalnog vrednovanja sva finansijska imovina raspoloživa za prodaju iskazuje se po fer vrijednosti. Izuzetak su, vlasnički vrijednosni papiri koji nemaju cijenu na aktivnom tržištu odnosno čija se fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti vrednuju se po trošku nabave uvećanom za transakcijske troškove, umanjenom za eventualna umanjenja vrijednosti.

Dobici i gubici koji nastaju iz promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju se priznaju direktno u ostalu sveobuhvatnu dobit, sve do prestanka priznavanja ili dok njezina vrijednost ne bude umanjena, kada se kumulativni iznos prethodno priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti prenosi u bilans uspjeha. Kamata obračunata korištenjem metode efektivne kamate priznaje se u bilansu uspjeha.

Kursne razlike od vlasničkih instrumenata raspoloživih za prodaju predstavljaju dio fer vrijednosti ovih instrumenata i priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Dividende na vlasničke instrumente raspoložive za prodaju priznaju se u bilansu uspjeha u trenutku kada Banka ostvari pravo naplate.Finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha priznaje se inicijalno po fer vrijednosti, dok se transakcijski troškovi priznaju odmah kao rashod u bilansu uspjeha. Naknadno mjerenje je također po fer vrijednosti. Dobici i gubici koji nastaju iz promjena fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha priznaju se u bilansu uspjeha.

Ostale finansijske obaveze se početno vrednuju po svojoj fer vrijednosti uključujući transakcijske troškove. Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamate.

Prestanak priznavanja

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu (u cijelosti ili djelimično) kada isteknu prava na primitke novčanih tokova od finansijskog instrumenta ili kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima nad tom finansijskom imovinom. Navedeno se događa kada Banka prenese suštinski sve rizike i koristi od vlasništva na drugi poslovni subjekt ili kada su prava ostvarena, predana ili istekla.

Banka prestaje priznavati finansijske obaveze samo kada one prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili istekle. Ukoliko se uslovi finansijske obaveze promijene, Banka će prestati priznavati tu obavezu i istovremeno priznati novu finansijsku obavezu s novim uslovima.

Mjerenje fer vrijednosti

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju sredstava ili koja bi se platila za prijenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja na glavnom, ili ako je to nemoguće, na najpovoljnijem tržištu kojem Banka ima pristup na taj dan. Fer vrijednost obaveze izražava njen rizik neizvršavanja.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Mjerenje fer vrijednosti (nastavak)

Kada je to moguće, Banka mjeri fer vrijednost instrumenta preko iskazane cijene na aktivnom tržištu za taj instrument. Tržište se smatra aktivnim ako se transakcije za sredstva ili obavezu odvijaju dovoljno često i u opsegu dovoljnom za davanje informacija o cijenama na redovnoj osnovi (Nivo 1 hijerarhije fer vrijednosti).

Ukoliko ne postoje iskazane cijene na aktivnom tržištu, Banka onda koristi tehnike procjene koji maksimiziraju korištenje relevantnih dostupnih ulaznih podataka (Nivo 2 i Nivo 3 hijerarhije fer vrijednosti) i minimiziraju korištenje nedostupnih ulaznih podataka. Odabrana tehnika procjene uključuje sve faktore koje bi učesnici na tržištu uzeli u obzir pri određivanju cijene transakcije.

Najbolji dokaz fer vrijednosti finansijskog instrumenta prilikom početnog priznavanja je uobičajeno cijena transakcije –fer vrijednost date ili primljene naknade. Ukoliko Banka odredi da se fer vrijednost prilikom početnog priznavanja razlikuje od cijene transakcije te da fer vrijednost nije potkrijepljena ni kotiranom cijenom na aktivnom tržištu za identičnu imovinu ili obavezu niti na osnovu tehnike procjene koja koristi samo dostupne tržišne podatke, onda se finansijski instrument inicijalno priznaje po fer vrijednosti prilagođenoj kako bi se odgodile razlike između fer vrijednosti prilikom početnog priznavanja i cijene transakcije. Naknadno se te razlike priznaju u dobit ili gubitak na odgovarajućoj bazi tokom vijeka instrumenta ali ne kasnije od momenta kada je procjena u potpunosti potkrijepljena dostupnim tržišnim podacima ili kada je transakcija zatvorena.

Ukoliko sredstva ili obaveze za koje se određuje fer vrijednost imaju ponuđenu cijenu i traženu cijenu, Banka mjeri sredstva i duge pozicije po ponuđenoj cijeni, a obaveze i kratke pozicije po traženoj cijeni.

Portfoliji finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koji su izloženi tržišnom riziku i kreditnom riziku kojim upravlja Banka na bazi neto izloženosti bilo tržišnom ili kreditnom riziku se mjere na bazi cijene koja bi bila određena za prodaju neto duge pozicije (ili plaćena za prijenos neto kratke pozicije) za određenu izloženost riziku. Ove prilagodbe nivoa portfolia su dodijeljene individualnim sredstvima i obavezama na bazi relativnih prilagodbi rizika za svaki pojedinačni instrumenat u portfoliu.

Fer vrijednost sredstava po viđenju nije manja od iznosa koji se plaća po viđenju.

Promptne valutne transakcije transakcije uvijek se smatraju instrumentima za čije cijene postoje zvanični eksterni izvori informacija.Uvjeti za terminske poslove nisu poznati i isti se tretiraju kao finansijski derivativi u skladu sa MRS 39.

Banka priznaje transfere između nivoa hijerarhije fer vrijednosti u izvještajnoj periodu u kojem se desila promjena.

Identificiranje i mjerenje umanjenja vrijednosti finansijske imovine

i) Finansijska imovina koja se vodi po amortizovanom trošku

Banka na svaki datum izvještavanja provjerava postoje li objektivni dokazi za umanjenje vrijednosti pojedine finansijske imovine ili grupa finansijske imovine. Umanjenje vrijednosti finansijske imovine ili grupe finansijske imovine priznaje se, ukoliko postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti kao rezultat jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja imovine (događaj koji uzrokuje umanjenje vrijednosti) te navedeni događaj (ili događaji) koji uzrokuje umanjenje vrijednosti ima utjecaj na procijenjene buduće novčane

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

i) Finansijska imovina koja se vodi po amortizovanom trošku (nastavak)

tokove od finansijske imovine ili grupe finansijske imovine, koji se može pouzdano procijeniti. Objektivni dokaz umanjenja vrijednosti finansijske imovine ili grupe finansijske imovine uključuje značajne finansijske poteškoće dužnika, nepodmirenje ili kašnjenje u plaćanju kamata ili glavnice, vjerojatnost da će dužnik ući u stečajni postupak ili drugu finansijsku reorganizaciju i kad dostupni podaci ukazuju na mjerljivo smanjenje procijenjenih budućih novčanih tokova iz grupe finansijske imovine od njihovog početnog priznavanja, iako se smanjenje ne može identifikovati za pojedinačnu finansijku imovinu unutar grupe.

Za finansijsku imovinu vrednovanu po amortizovanom trošku, Banka prvo provjerava da li postoji objektivan dokaz za umanjenje vrijednosti pojedinačno, za finansijsku imovinu koja je pojedinačno značajna, ili grupno, za finansijsku imovinu koja nije pojedinačno značajna. Pojedinačno značajna finansijska imovina za koju nije prepoznato umanjenje vrijednosti uključuje se u osnovicu za provjeru umanjenja vrijednosti na grupnoj osnovi. U svrhu grupne procjene grupnog umanjenja vrijednosti, finansijska imovina grupira se na osnovi sličnih obilježja kreditnog rizika

Ukoliko postoji objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti, gubitak od umanjenja vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova (isključujući očekivane buduće kreditne gubitke koji još nisu nastupili) diskontovanih originalnom efektivnom kamatnom stopom te finansijske imovine važećom u trenutku umanjenja vrijednosti imovine. Knjigovodstvena vrijednost imovine umanjuje se putem računa rezervacija za umanjenje vrijednosti, a iznos gubitka priznaje se u bilansu uspjeha.

Za individualno značajne kredite, iznos umanjenja vrijednosti se određuje na osnovu održivosti poslovnog plana klijenta, njegove sposobnosti da unaprijedi učinkovitost ukoliko nastupe finansijske poteškoće, postojanje druge finansijske podrške i ostvariva vrijednost kolaterala kao i vrijeme očekivanog novčanog priliva.

Umanjenje vrijednosti se utvrđuje grupno za kreditne gubitke koji nisu individualno značajni ili za individualno značajne kredite gdje ne postoji objektivni dokaz individualnog umanjenja vrijednosti. Za ocjenu grupnog umanjenja vrijednosti Banka koristi statističke modele i historijske podatke o vjerojatnosti nastanka događaja koji uzrokuju umanjenje vrijednosti, vremenu potrebnom za oporavak te ukupnom iznosu nastalog gubitka, prilagođene za procjenu menadžmenta o tome jesu li tekući ekonomski i kreditni uslovi takvi da je vjerojatno da će stvarni gubici biti veći ili manji od onih izračunatih na osnovu historijskih podataka. Banka redovno preispituje stope gubitka te očekivane stope oporavka na svaki datum izvještavanja, kako bi osigurala što tačnije izvještavanje.

Ukoliko se u narednom razdoblju iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji i to smanjenje se može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon što je priznato umanjenje vrijednosti (kao što je poboljšanje kreditne sposobnosti dužnika), prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se otpušta kroz račun umanjenja vrijednosti. Iznos otpuštanja priznaje se u bilansu uspjeha.

Kada je kredit nenaplativ, otpisuje se na teret povezanog računa umanjenja vrijednosti. Takvi krediti otpisuju se nakon što su poduzete sve neophodne aktivnosti i utvrđen iznos gubitka. Naknadno naplaćeni otpisani iznosi priznaju se kao ukidanja gubitaka od umanjenja vrijednosti u bilansu uspjeha.

U skladu sa relevantnim propisima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine ("Agencija" ili "FBA") Banka također računa i rezervacije u skladu s tim propisima. Relevantni plasmani klasifikuju se u odgovarajuće skupine za potrebe Agencije u skladu s navedenim propisima ovisno o danima kašnjenja, finansijskom položaju

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

i) Finansijska imovina koja se vodi po amortizovanom trošku (nastavak)

dužnika i instrumentima osiguranja te rezervišu u skladu sa propisanim postocima rezervisanja. Opšta rezervacija se u skladu sa ovim propisima također obračunava po stopi od 2% na sve izloženosti koje nisu posebno umanjene.

Rezervisanja izračunata na način opisan u prethodnom paragrafu („FBA rezerve") nisu priznata u ovim finansijskim izvještajima Banke. Ukoliko je umanjenje vrijednosti za potencijalne gubitke izračunato u skladu s propisima Agencije veće od umanjenja vrijednosti izračunatog u skladu sa zahtjevima MSFI-a, navedena razlika prikazuje se kao regulatorna rezerva za kreditne gubitke.

ii) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Banka na svaki datum izvještavanja provjerava postoji li objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti pojedine finansijske imovine ili grupe finansijske imovine. U slučaju vlasničkih ulaganja klasifikovanih kao raspoloživi za prodaju, značajno ili produženo smanjenje fer vrijednosti ulaganja ispod troška sticanja uzima se u obzir kod utvrđivanja da li je vrijednost imovine umanjena.

Ukoliko postoji takav dokaz za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, kumulativni gubitak, utvrđen kao razlika između troška sticanja i tekuće fer vrijednosti, umanjen za gubitak od umanjenja vrijednosti po toj finansijskoj imovini prethodno priznat u bilansu uspjeha, prenosi se iz ostale sveobuhvatne dobiti i priznaje u bilansu uspjeha.

Ukoliko, u narednom razdoblju, fer vrijednost dužničkih instrumenata klasifikovanih kao raspoloživi za prodaju poraste i porast je objektivno vezan za događaj nastao nakon što je bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti u bilansu uspjeha, gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se u korist bilansa uspjeha. Međutim, bilo kakvo naknadno povećanje fer vrijednosti vlasničkih instrumenata raspoloživih za prodaju, čija je vrijednost prethodno umanjena, priznaje se direktno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

iii) Finansijska imovina koja se vodi po trošku

Finansijska imovina koja se vodi po trošku obuhvaća vlasničke vrijednosne papire klasifikovane kao raspoložive za prodaju za koje ne postoji pouzdana fer vrijednost. Banka na svaki datum izvještavanja procjenjuje postoji li objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti pojedine finansijske imovine ili grupe finansijske imovine.

Gubitak od umanjenja vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova diskontovanih trenutnom tržišnom kamatnom stopom za sličnu finansijsku imovinu. Gubici od umanjenja vrijednosti po ovim instrumentima, priznati u bilansu uspjeha, ne ukidaju se naknadno kroz bilans uspjeha.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Specifični finansijski instrumenti

i) Derivativni finansijski instrumenti

Banka koristi derivativne finansijske instrumente kako bi se na optimalan način zaštitila od izloženosti valutnom i riziku koji proizlazi iz poslovnih, finansijskih i ulagačkih aktivnosti. Banka ne drži niti izdaje derivativne finansijske instrumente u špekulativne svrhe. Svi derivativi su klasifikovani kao finansijski instrumenti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Računovodstvo zaštite od rizika se ne primjenjuje.

Derivativni finansijski instrumenti koji uključuju terminske ugovore u stranoj valuti, inicijalno se priznaju u izvještaju o finansijskom položaju i naknadno mjere po fer vrijednosti. Fer vrijednosti se utvrđuju na temelju modela koji koriste diskontovane novčane tokove.

Svi derivativi klasifikuju se kao finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ukoliko je njihova fer vrijednost pozitivna, odnosno kao finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ako je njihova fer vrijednost negativna.

ii) Gotovina i ekvivalenti gotovine

Gotovina i ekvivalenti gotovine, za potrebe izvještaja o novčanom toku, uključuju novac u blagajni, žiro račun kod Centralne banke i tekuće račune kod drugih banaka.

Gotovina i ekvivalenti gotovine isključuju obaveznu minimalnu rezervu kod Centralne banke, budući da sredstva obavezne rezerve nisu na raspolaganju Banci u njenom svakodnevnom poslovanju. Obavezna minimalna rezerva kod Centralne banke je iznos koji su obavezne izdvajati sve poslovne banke koje imaju dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini.

iii) Plasmani bankama i obavezna rezerva kod Centralne banke

Plasmani bankama i obavezna rezerva kod Centralne banke klasifikovani su kao dati krediti i potraživanja i vrednuju se po amortizovanom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti.

iv) Dati krediti i potraživanja

Dati krediti i potraživanja iskazuju se po amortizovanom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti kako bi se prikazali procijenjeni nadoknadivi iznosi.

v) Vlasnički vrijednosni papiri

Vlasnički vrijednosni papiri klasifikovani su kao imovina raspoloživa za prodaju i vrednuju se po fer vrijednosti, osim ukoliko ne postoji pouzdana mjera fer vrijednosti, kada se oni vrednuju po trošku sticanja, umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti.

vi) Dužnički vrijednosni papiri

Dužnički vrijednosni papiri su klasifikovani kao raspoloživi za prodaju i vrednovani po fer vrijednosti.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

vii) Uzeti kamatonosni krediti i subordinirani dug

Uzeti krediti na koje se plaća kamata i subordinirani dug klasifikuju se kao ostale finansijske obaveze i inicijalno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za pripadajuće transakcijske troškove. Naknadno vrednovanje provodi se po amortizovanom trošku i svaka razlika između primitaka (umanjenih za transakcijske troškove) i iznosa koji se plaća po dospijeću priznaje se u bilansu uspjeha tokom perioda trajanja uzetog kredita metodom efektivne kamatne stope.

viii) Tekući računi i depoziti banaka i komitenata

Tekući računi i depoziti klasifikovani su kao ostale obaveze i početno se vrednuju po fer vrijednosti umanjenoj za transakcijske troškove, a naknadno se iskazuju po njihovom amortizovnom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

(i) Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema vrednuju se po trošku nabavke umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Trošak nabavke uključuje sve troškove koji su direktno vezani za nabavku imovine. Naknadni troškovi se uključuju u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se priznaju kao posebna imovina, samo u onim slučajevima kada postoji vjerovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od te imovine i ako se njezina vrijednost može pouzdano utvrditi. Troškovi popravaka i tekućeg održavanja terete bilans uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Amortizacija se obračunava na sve nekretnine i opremu, osim zemljišta i imovine u pripremi, prema linearnoj metodi kako bi se otpisao trošak nabavke imovine kroz njezin procijenjeni vijek trajanja. Koriste se slijedeće stope amortizacije:

Kompjuteri	20%
Namještaj i ostala oprema	10% - 20%
Poslovne zgrade	1,3% - 3%
Ulaganja u tuđu imovinu	20%

Metod amortizacije i procijenjeni vijek trajanja pregledavaju se i po potrebi usklađuju na svaki datum izvještavanja.

Dobici i gubici po osnovu rashodovanja sredstava utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i neto knjigovodstvene vrijednosti i iskazuju se u bilansu uspjeha u okviru ostalih prihoda ili rashoda iz poslovanja.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

(j) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se vrednuje po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Trošak nabave uključuje sve troškove koji su izravno vezani za nabavu imovine.

Amortizacija se obračunava na svu nematerijalnu imovinu, osim imovine u pripremi, prema linearnoj metodi kako bi se otpisao trošak nabavke imovine kroz njezin procijenjeni vijek trajanja. Korištene su sljedeće stope amortizacije:

Nematerijalna imovina – licence	10% - 33,33%
Nematerijalna imovina – softver	20%

(k) Aktiva stečena naplatom potraživanja

Banka može priznati aktivu koja je prvobitno primljena kao kolateral po kreditu nakon ispunjenja ugovornih odredbi ili poduzetih određenih pravnih radnji. Kad su oba ispod navedena uvjeta ispoštovana, određana aktiva će biti priznata u bilasu stanja Banke:

- Nakon što se završe pravne radnje oko sticanja
- Nakon što Banka postane vlasnik imovine.

Klasifikacija i mjerenje ove aktive zavisi od namjene držanja imovine. Konkretno, imovina može biti klasifikovana u skladu sa MRS 16 (ako se imovina koristi u poslovne svrhe), MRS 40 (ako se imovina koristi za zaradu od najamnine ili kapitalne dobiti), MRS 2 (kad je imovina stečena redovnim poslovanjem, isključivo sa namjerom da se proda u razumno kratkom periodu). Klasifikacija u skladu sa MSFI 5 je također dozvoljena, ako se steknu uslovi.

Slijedeći početno priznavanje po fer vrijednosti u bilanci stanja, imovina stečena naplatom će se priznati u skladu sa MRS 16 ili MRS 40 po trošku sticanja (uz obračun amortizacije i povremenog testiranja na umanjenje vrijednosti). Imovina klasifikovana u skladu sa MRS 2 će se mjeriti po manjoj vrijednosti između troška i neto vrijednosti, te se neće amortizirati i bit će samo predmet testa na umanjenje vrijednosti.

(l) Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Neto knjigovodstvena vrijednost nefinansijske imovine Banke provjerava se sa datumom izvještavanja kako bi se utvrdilo da li postoje indikacije umanjenja vrijednosti imovine. Ako se utvrdi postojanje takvih indikacija procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Gubitak uslijed umanjenja vrijednosti priznaje se u svim slučajevima kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine veća od nadoknadivog iznosa. Gubitak uslijed umanjenja vrijednosti priznaje se u bilansu uspjeha.

Nadoknadiva vrijednost ostale imovine je vrijednost veća od njezine vrijednosti u upotrebi i njezine fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. U procjenjivanju vrijednosti u upotrebi, sadašnja vrijednost procijenjenih budućih novčanih tokova izračunava se upotrebom diskontne stope prije oporezivanja koja reflektira procjenu vremenske vrijednosti novca na tržištu i rizik specifičan za tu imovinu. Za imovinu koja ne generira uglavnom neovisne novčane tokove, njezina nadoknadiva vrijednost se određuje zajedno sa imovinom koja generira novčane tokove, a uz koju se ta imovina vezuje.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

(l) Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine (nastavak)

Gubitak od umanjenja vrijednosti se smanjuje ukoliko je došlo do promjene u procjeni korištenoj za utvrđivanje nadoknadive vrijednosti. Gubitak od umanjenja vrijednosti se smanjuje najviše do iznosa knjigovodstvene vrijednosti imovine koja ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena, uzimajući u obzir amortizaciju, da nije došlo do umanjenja vrijednosti.

(m) Primanja zaposlenih

Kratkoročna primanja zaposlenih

Za račun zaposlenika, Banka uplaćuje penziono i zdravstveno osiguranje koje se obračunava na bruto plate, kao i pripadajuće poreze po ovom osnovu za koje je osnovica neto plaća. Ovi se doprinosi uplaćuju na račun relevantnih državnih fondova prema važećoj zakonskoj regulativi i propisima, tokom cijele godine. Naknada za topli obrok i transport kao i regres za godišnji odmor se obračunavaju i plaćaju u skladu sa lokalnom zakonskom regulativom. Ovi se troškovi priznaju u bilansu uspjeha u razdoblju u kojem su nastali troškovi zaposlenih.

Obaveze za doprinose za penzione fondove s propisanim iznosom doprinosa priznaju se kao trošak u bilansu uspjeha razdoblja u kojem su nastali.

Dugoročna primanja zaposlenih: otpremnine za penzije i bonusi za prijevremeno penzionisanje

Banka isplaćuje u slučaju penzionisanja otpremninu radnicima u iznosu tri prosječne plate dotičnog radnika u u periodu od posljednja tri mjeseca.

Obaveze i troškovi se određuju pomoću metode projektovanja po jedinici prava. Ova metoda polazi od toga da svaki period službe dovodi do stvaranja dodatne jedinice prava na naknadu, i svaka jedinica se odvojeno mjeri da bi se izračunala konačna obaveza. Obaveza se iskazuje u sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova koristeći diskontnu stopu koja odgovara kamatnoj stopi državnih obveznica.

Plaćanja po osnovu dionica

Zaposlenici Banke dobivaju naknadu u obliku plaćanja po osnovu dionica, pri čemu zaposleni pružaju usluge kao naknadu za vlasničke dionice izdate od strane krajnjeg matičnog društva Banke. Banka obračunava plaćanja na osnovu dionica kao transakcije koje se podmiruju u novcu.

Fer vrijednost iznosa koji se isplaćuje zaposlenima za dionice krajnjeg matičnog društva priznaju se kao trošak uz prateće povećanje obaveza tokom perioda u kojem zaposlenik bezuslovno stekne pravo na isplatu. Obaveza se ponovno mjere na svaki datum izvještavanja, kao i na datum isplate. Bilo kakve promjene u fer vrijednosti obaveze priznaju se kao trošak zaposlenih u bilansu uspjeha.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

(n) Rezervisanja za obaveze i troškove

Rezervisanja se priznaju ukoliko Banka ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu proizašlu iz prošlih događaja za čije se podmirenje očekuje da će Banci stvoriti odljev resursa koji utjelovljuju ekonomske koristi, a moguće je napraviti pouzdanu procjenu iznosa obaveze.

Rezervisanja za obaveze i troškove održavaju se na nivou koji Uprava Banke smatra dovoljnom za pokrivanje nastalih gubitaka. Uprava utvrđuje dostatnost rezervacija na temelju uvida u pojedinačne stavke, tekuće ekonomske uslove, karakteristike rizika određenih kategorija transakcija, kao i druge relevantne činjenice.

Rezervacije treba iskorištavati samo za izdatke za koje je rezervacija izvorno priznata. Ako više nije vjerovatno da će podmirivanje obaveza zahtijevati odljev resursa koji utjelovljuju ekonomske koristi, rezervisanje se otpušta.

(o) Kapital i rezerve

Izdani dionički kapital

Dionički kapital obuhvata uplaćene obične i prioritetne dionice i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti.

Rezerva za kreditne gubitke formirane iz dobiti

Rezerva za kreditne gubitke formirana iz dobiti predstavlja višak rezervacija za umanjenje vrijednosti izračunate u skladu s propisima Agencije u odnosu na rezervacije za umanjenje vrijednosti izračunate prema zahtjevima MSFI. Rezerva je objavljena direktno u kapitalu (kao rezerva koju nije moguće rasporediti) i do 2012. godine povećanje je bilo pokriveno prenosom iz zadržane dobiti, nakon odobrenja dioničara.

Prije 2012. godine, potreba za prenos iz zadržane dobiti u predviđene rezerve u sklopu kapitala (regulatorne rezerve za kreditne gubitke) je izračunata za cijeli kreditni portfolio na neto osnovi, pri čemu su se uzimala u obzir oba slučaja, slučaj gdje je primjena propisa Agencije rezultirala većim rezervacijama kao i slučaj gdje je primjena propisa Agencije rezultirala manjim rezervacijama u odnosu na MSFI rezerve. Međutim, od 2012. godine, banke su obavezne da izračunaju iznos regulatornih rezervi za kreditne gubitke, uzimajući u obzir samo slučajeve gdje primjena propisa Agencije rezultira većim rezervacijama. Retroaktivna primjena ove promjene u propisima Agencije nije potrebna.

Na temelju Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom i klasifikaciju aktive banaka donesene od strane Agencije u februaru 2013. godine, višak regulatornih rezervi se neće prikazivati kao kretanje rezervi u okviru kapitala, već će isključivo biti korišten prilikom izračuna adekvatnosti kapitala. Samim tim, rezerve prikazane u finansijskim izvještajima na dan i za godinu koja je završila 31. decembra 2012. godine su ostale nepromijenjene do 31. decembra 2014. godine.

Zadržana dobit

Zadržana dobit predstavlja akumuliranu neto dobit nakon raspodjele vlasnicima i ostalih transfera, kao transferi u u rezerve za kreditne gubitke, kako je gore opisano.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

(o) Kapital i rezerve

Rezerva fer vrijednosti

Rezerva fer vrijednosti uključuje promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju, neto od odgođenog poreza.

Ostale rezerve

Ostale rezerve se većinom odnose na akumuliranu raspodjelu iz zadržane dobiti u skladu sa odlukom Skupštine dioničara.

Dividende

Dividende na obične dionice i prioritetne dionice priznaju se kao obaveza do isplate korisnicima u periodu u kojem su odobrene od strane dioničara Banke.

(p) Vanbilansne preuzete i potencijalne obaveze

U okviru redovnog poslovanja, Banka sklapa ugovore kojima preuzima finansijske obaveze i koje vodi u vanbilansnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvataju garancije, akreditive, neiskorištene kreditne okvire i limite po kreditnim karticama. Banka navedene preuzete finansijske obaveze iskazuje u izvještaju o finansijskom položaju ako i kada iste postanu plative.

(q) Sredstva u ime i za račun trećih osoba

Banka upravlja sredstvima u ime i za račun pravnih osoba i građana. Navedena sredstva ne čine dio imovine Banke te su stoga isključena iz njenog izvještaja o finansijskom položaju. Za pružene usluge Banka ostvaruje naknadu.

(r) Izvještavanje po segmentima

Poslovni segment predstavlja dio imovine i poslovnih aktivnosti u proizvodnji proizvoda ili pružanju usluga koje podliježu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim poslovnim segmentima. Geografski segment generira proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podliježu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima.

Banka je identifikovala tri glavna poslovna segmenta: građani, pravne osobe i ulaganja. Osnovne informacije po segmentima temelje se na internoj izvještajnoj strukturi poslovnih segmenata Banke. Geografska segmentacija nije objavljena obzirom da je poslovanje Banke koncentrisano na Bosnu i Hercegovinu.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

(s) Novi standardi i tumačenja

Nekoliko novih standarda i amandmana na standarde su stupili na snagu na godišnji period počevši od 1. januara 2015. godine; Banka u pripremi finansijskih izvještaja nije primijenila dole navedene nove ili izmijenjene standarde.

- MSFI 9 *(Finansijski instrumenti)* objavljen u julu 2014. godine, koji zamjenjuje postojeće odredbe MRSa 39 *Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje*. MSFI 9 uključuje revidirane upute o klasifikaciji i mjerenju finansijskih instrumenata uključujući novi model očekivanog kreditnog gubitka za računanje umanjenja vrijednosti finansijske imovine, i nove opšte zahtjeve računovodstva zaštite. Također razrađuje zahtjeve priznavanja i prestanka priznavanja finansijskih instrumenata iz MRSa 39. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju 1. ili nakon 1. januara 2018. godine, sa dozvoljenom ranijom primjenom.

  Banka ocjenjuje mogući utjecaj primjene MSFI 9 na svoje finansijske izvještaje. S obzirom na prirodu poslovanja Banke, očekuje se da će ovaj standard imati prožimajući utjecaj na finansijske izvještaje Banke. Posebno se očekuje da će izračun umanjenja vrijednosti finansijskih instrumenata na bazi očekivanog kreditnog gubitka rezultirati povećanjem cjelokupnog nivoa umanjenja vrijednosti.

- MSFI 15 *(Prihodi po ugovorima sa kupcima)* uspostavlja sveobuhvatan okvir za određivanje da li, koliko i kada se priznaju prihodi. Zamjenjuje postojeća uputstva o priznavanju prihoda, uključujući MRS 18 *Prihodi*, MRS 11 *Računovodstvo ugovora o izgradnji* i IFRIC 13 *Programi nagrađivanja lojalnosti kupaca*. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode izvještavanja počevši od 1. januara 2017. godine, sa sa dozvoljenom ranijom primjenom.

  Banka ocjenjuje mogući utjecaj primjene MSFI 15 na svoje finansijske izvještaje.

Za sljedeće nove ili izmijenjene standarde se ne očekuje da imaju značajan utjecaj na finansijske izvještaje Banke.

- *Planovi za definirana primanja: doprinosi zaposlenih (izmjene MRS-a 19)*
- *Godišnja poboljšanja MSFI-jeva Ciklus 2010. – 2012.*
- *Godišnja poboljšanja MSFI-jeva Ciklus 2011. – 2013.*
- *MSFI 14 Računi regulatornih aktivnih vremenskih razgraničenja*
- *Računovodstvo za stjecanje udjela u zajedničkim aranžmanima (izmjene MSFI-a 11)*
- *Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (izmjene MRS-a 16 i MRS-a 38)*
- *Poljoprivreda: Višegodišnji zasadi (izmjene MRS-a 16 i MRS-a 41)*
- *Metoda udjela u odvojenim finansijskim izvještajima (izmjene MRSa 27)*
- *Prodaja ili prijenos imovine između ulagača i njegovih pridruženih subjekata ili zajedničkih pothvata (izmjene MSFI-a 10 i MRS-a 28)*
- *Godišnja poboljšanja MSFI-jeva Ciklus 2012. – 2014. – razni standardi*
- *Društva sa ulaganjima: Primjena izuzetaka pri konsolidaciji (izmjene MSFI-a 10, MSFI-a 12 i MRS-a 28)*
- *Inicijative vezane za objave u finansijskim izvještajima (izmjene IAS-a 1).*

VODOPAD KRAVICE

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI

Banka u toku svog redovnog poslovanja procjenjuje i prosuđuje o neizvjesnim događajima, uključujući procjene i prosudbe o budućnosti. Takve računovodstvene pretpostavke i procjene redovno se preispituju i temelje na historijskom iskustvu i ostalim faktorima poput očekivanog toka budućih događaja koji se može realno pretpostaviti u postojećim okolnostima, ali unatoč tome neizbježno predstavljaju izvore neizvjesnosti. Procjena umanjenja vrijednosti kreditnog portfolija Banke, predstavlja najznačajniji izvor neizvjesnosti procjene. Ti i ostali ključni izvori neizvjesnosti procjene, koji imaju značajan rizik uzrokovanja značajnih usklađa knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini, opisani su u nastavku.

(a) Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost svojih klijenata. Potreba za umanjenjem vrijednosti bilansne i vanbilansne izloženosti Banke kreditnom riziku, procjenjuje se mjesečno.

Gubici od umanjenja vrijednosti uglavnom se priznaju u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost datih kredita pravnim osobama i građanima (kao što je prikazano u bilješci 23), te kao rezervacije za potencijalne i preuzete obaveze koje proizlaze iz vanbilansne izloženosti klijentima, uglavnom u vidu neiskorištenih okvirnih kredita, garancija i akreditiva (prikazano u bilješci 35) i ostale imovine (prikazano u bilješci 24).

Umanjenja vrijednosti se također razmatraju za kreditnu izloženost bankama te za ostalu imovinu koja se ne vodi po fer vrijednosti te gdje primarni rizik umanjenja nije kreditni rizik.

Banka prvo procjenjuje postoji li objektivan dokaz umanjenja vrijednosti posebno za imovinu koja je pojedinačno značajna (izloženost prema pravnim osobama većim od 50 hiljada KM i prema građanima iznad 150 hiljada KM) te na portfolio osnovi za imovinu koja nije pojedinačno značajna. Međutim, imovina procijenjena zasebno kao imovina čija vrijednost nije umanjena se tada uključuje u grupu imovine sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika, te razmatra na portfolio osnovi radi umanjenja vrijednosti.

Banka procjenjuje umanjenja vrijednosti u slučajevima kada prosudi da dostupni podaci ukazuju na vjerovatnost mjerljivog umanjenja budućih procijenjenih novčanih tokova imovine ili portfolia imovine. Kao dokaz se uzima neredovitost otplate ili ostale indikacije finansijskih poteškoća korisnika kredita te nepovoljne promjene u ekonomskim uslovima u kojima dužnici posluju i u vrijednosti ili naplativosti instrumenata osiguranja, kada se te promjene mogu povezati s navedenim nepoštivanjem uslova.

Sažetak umanjenja vrijednosti:	**31. decembar 2015.**	**31. decembar 2014.**
Umanjenje vrijednosti za bilansne izloženosti, uključujući IBNR (bilješka 23)	89.862	88.529
Rezervisanje za vanbilansne izloženosti, uključujući IBNR (bilješka 31)	2.029	1.435
	91.891	**89.964**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI (NASTAVAK)

(a) Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja (nastavak)

Na dan 31. decembar 2015. godine i 31. decembar 2014. godine bruto vrijednost umanjenih kredita i potraživanja (neprihodujući krediti - NPL) te stope priznatih umanjenja vrijednosti bili su kako slijedi:

	31. decembar 2015.			31. decembar 2014.		
	Pravne osobe	**Građani**	**Ukupno**	**Pravne osobe**	**Građani**	**Ukupno**
Bruto izloženost	80.499	31.487	**111.986**	89.111	29.784	**118.895**
Umanjenje vrijednosti	(58.124)	(21.676)	**(79.800)**	(58.243)	(20.358)	**(78.601)**
Stopa umanjenja	72%	69%	**71%**	65%	68%	**66%**

Dodatno povećanje stope umanjenja za 1 postotni poen bruto neprihodujuće izloženosti koje su prikazane gore na dan 31. decembar 2015. godine, imalo bi za posljedicu povećanje gubitka od umanjena vrijednosti u iznosu od 1.120 hiljada KM (2014: 1.189 hiljada KM).

Pored posebno identifikovanih gubitaka za neprihodujuće kredite, kao što je objašnjeno u prethodnom paragrafu, Banka također priznaje gubitke od umanjenja vrijednosti za koje se zna da postoje na datum izvještavanja, a koji na datum izvještavanja nisu bili posebno identifikovani („IBNR"). Iznosi za koje je prepoznato posebno umanjenje vrijednosti isključeni su iz ove kalkulacije.

IBNR na dan 31. decembar 2015. godine iznosio je 10.061 hiljada KM za bilansne izloženosti i 1.733 hiljada KM za vanbilansne izloženosti (2014: 9.928 hiljada KM za bilansne izloženosti i 1.205 hiljada KM za vanbilanse izloženosti). Ukupni iznos IBNRa predstavlja 0,85% (2014: 0,88%) relevantne bilansne i vanbilansne izloženosti.

(b) Porezi

Banka priznaje poreznu obavezu u skladu sa poreznim propisima Federacije Bosne i Hercegovine. Porezne prijave odobravaju porezna tijela koja su nadležna za provođenje naknadne kontrole poreznih obveznika.

(c) Regulatorni zahtjevi

Agencija je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Banke i može zahtijevati izmjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, u skladu sa odgovarajućim propisima.

Pored umanjenja vrijednosti izračunatih i priznatih u skladu sa MSFI, Banka također procjenjuje umanjenja u skladu sa regulativom Agencije za potrebe izračuna adekvatnosti kapitala.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI (NASTAVAK)

(c) Regulatorni zahtjevi (nastavak)

Sljedeća tabela prikazuje sumaran pregled umanjenja vrijednosti izračunatih u skladu sa regulativom Agencije. Regulatorne rezerve na dan 31. decembar 2015. godine izračunate su u skladu sa novom metodologijom kako je objašnjeno u bilješci 3 (n).

Sažetak umanjenja vrijednosti:	**31. decembar 2015.**	**31. decembar 2014.**
Rezervacije za bilansne pozicije (prema Agenciji)	125.599	119.785
Rezervacije za vanbilansne pozicije (prema Agenciji)	6.400	4.758
	131.999	**124.543**
Umanjenje vrijednosti u skladu sa MSFI	92.649	90.675
Višak na kraju perioda	**39.350**	**33.868**

Do 2012. godine svako povećanje regulatornih rezervi obračunatih u skladu sa regulativom Agencije iznad umanjenja vrijednosti u skladu sa MSFI treba da bude formirano kao dio rezerve za kreditne gubitke iz dobiti ili zadržane dobiti, na osnovu odluke Skupštine. Kako je objašnjeno u bilješci 3(n) na osnovu odluke izdate od strane Agencije u februaru 2013. godine, nedostajući iznos regulatornih rezervi biti će u izračunu adekvatnosti kapitala prikazan kao odbitna stavka bez prijenosa iz zadržane dobiti u regulatorne rezerve za kreditne gubitke.

Kao što je prikazano u gornjoj tabeli, ukupne rezerve u skladu s regulativom Agencije na dan 31. decembra 2015. godine premašuju rezerve priznate u skladu sa MSFI u iznosu od 39.350 hiljada KM (31. decembar 2014.: 33.868 hiljada KM). Od ove razlike iznos od 18.286 hiljada KM je priznato kao regulatorna rezerva za kreditne gubitke unutar pozicije kapitala (31. decembar 2014.: 18.286 hiljada KM). Preostali iznos od 21.064 hiljada KM, koji predstavlja iznos nedostajućih rezervi, u tekućoj godini u skladu sa novom regulativom Agencije, kako je objašnjeno iznad, neće biti prenešen u regulatorne rezerve za kreditne gubitke, nego će biti prikazano kao odbitna stavka prilikom izračuna adekvatnosti kapitala.

(d) Sudski sporovi

Banka provodi pojedinačnu procjenu svih sudskih sporova i na osnovu toga određuje iznos rezervisanja. Procjenu i predlaganje iznosa rezervisanja za sudske sporove provodi Direkcija pravnih poslova Banke i Sektor finansija, dok odluku o iznosu rezervisanja donosi Uprava Banke.

Kao što je navedeno u bilješci 31, Banka je rezervisala 1.742 hiljada KM (2014.: 1.717 hiljada KM), iznos koji Uprava smatra dostatnim. S obzirom da se procjena radi za svaki pojedinačni slučaj, nije praktično procijeniti finansijski učinak promjena u pretpostavkama na temelju kojih Uprava procjenjuje potrebu za rezervacijama na datum izvještavanja.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM

Uslijed svojih aktivnosti Banka je izložena različitim vrstama rizika: kreditnom riziku, riziku likvidnosti, tržišnom riziku i operativnom riziku. Tržišni rizik uključuje rizik stranih valuta, kamatne stope i drugi rizik cijena.

Banka je uspostavila integrisani sistem upravljanja rizikom što uključuje analizu, procjenu, prihvatanje i upravljanje određenim stepenom rizika ili kombinacijom rizika. Prihvatanje rizika predstavlja bit finansijskog poslovanja Banke, a operativni rizik predstavlja neizbježnu posljedicu poslovanja.

Uprava je odgovorna za uspostavljanje i nadzor okvira upravljanja finansijskim rizikom Banke.

Upravljanje rizikom vrši Sektor za upravljanje i kontrolu rizika čiji je glavni zadatak pružanje podrške finansijskim operacijama, koordinacija pristupa domaćim i stranim finansijskim tržištima, pregled i upravljanje finansijskim rizikom kroz interne izvještaje o rizicima uključujući analizu veličine i nivoa rizika.

5.1 KREDITNI RIZIK

5.1.1 Kontrola ograničenja rizika i politike prevencije od rizika

Banka je izložena kreditnom riziku, koji predstavlja rizik nemogućnosti druge strane da izmiri cijeli iznos obaveze po dospijeću. Banka razvrstava kreditni rizik utvrđujući limite za iznos prihvaćenog rizika koje očekuje da će nastati u vezi s jednim kreditnim primaocem ili grupom kreditnih primatelja te u pojedinim privrednim granama. Banka redovno prati navedene rizike i preispituje ih jednom godišnje ili češće.

Upravljanje izloženošću kreditnom riziku vrši se putem redovne analize sposobnosti dužnika i potencijalnih dužnika da ispune obaveze plaćanja kamate i glavnice i promjenom tih kreditnih ograničenja kada je to prikladno. Upravljanje izloženošću kreditnom riziku se također djelomično vrši dobivanjem kolaterala, te korporativnih i ličnih garancija.

Limiti izloženosti kreditnom riziku se određuju u skladu sa kapitalom Banke.

U skladu sa politikama Banke, donošenje Odluke o izloženosti kreditnim rizicima je centralizovano i koncentrisano na Kreditni odbor Banke. Odluka Kreditnog odbora se zasniva na prijedlogu koji se dobije od Direkcije za upravljanje rizicima. Uslovi odobravanja svakog pojedinačnog pravnog klijenta su određeni tipom klijenta, namjenom kredita, procjenom kreditnog boniteta i važeće situacije na tržištu. Vrsta osiguranja svakog kredita također zavisi od kreditne analize, vrste kreditne izloženosti, uslova plasiranja kao i iznosa kredita.

Vanbilansni kreditni instrumenti

Osnovna svrha ovih instrumenata je da se osigura da su sredstva na raspolaganju klijentu po potrebi. Garancije i akreditivi nose isti kreditni rizik kao i krediti i osiguravaju se istim zalogom kao krediti.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

5.1 KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

5.1.2. Maksimalna izloženost kreditnom riziku prije uzimanja kolaterala ili drugih povećanja vrijednosti

	Maksimalna izloženost	
	31. decembar 2015.	**31. decembar 2014.**
Uključeno u izvještaj o finansijskom položaju		
Tekući računi kod Centralne banke i drugih banaka	128.652	136.789
Rezerve kod Centralne banke	151.221	81.692
Plasmani kod drugih banaka	29.881	55.678
Finansijska imovina raspoloživi za prodaju	41.114	24.498
Dati krediti i potraživanja	1.130.325	1.072.532
Akontacija poreza na dobit	1.607	1.971
Ostala imovina bez stečene imovine	8.001	8.960
Vanbilansna izloženost		
Neiskorištene kreditne obaveze	196.866	148.179
Finansijske garancije i akreditivi	83.979	73.469
Ukupno	**1.771.646**	**1.603.768**

Za stavke iz izvještaja o finansijskom položaju, izloženost predstavljena u prethodnoj tabeli zasnovana je na neto knjigovodstvenoj vrijednosti. Pozicije vanbilansa su također prikazane na neto knjigovodstvenoj vrijednosti kako su prikazane u izvještaju o finansijskom položaju.

U ovoj tabeli predstavljena je maksimalna izloženost kreditnom riziku Banke na dan 31. decembar 2015. godine i 31. decembar 2014. godine, pri čemu nisu uzeti u obzir postojeći kolaterali ili druga povećanja vrijednosti.

Banka uzima kolaterale za kredite i potraživanja u obliku hipoteke nad nekretninama te drugim osiguranjima nad imovinom i garancijama. Inicijalne procjene vrijednosti kolaterala se baziraju na procjenama ovlaštenih sudskih vještaka urađenih u periodu odobravanja kreditnog zahtjeva, umanjene za određeni fiksni procent. Kako bi se ustanovila adekvatnost iznosa umanjena vrijednosti, na kontinuiranoj osnovi, ponovne procjene se rade u skladu s definisanim principima i pravilima sistema upravljanja i ponovnog testiranja kolateralima, uzimajući u obzir volatilnost vrijednosti kolaterala i vrijeme potrebno za njegovu realizaciju, uvjetovanu globalnom finansijskom i ekonomskom krizom. Kolaterali se ne zahtijevaju u slučaju davanja kredita i plasmana bankama.

Tokom godine, Banka u pozicijama finansijske i nefinansijske imovine u posjedu ima i stavke koje je stekla uzimanjem u posjed kolaterale koji su služili kao osiguranje kreditne izloženosti, u slučaju nevraćanja duga od strane dužnika. Ovakav proces stjecanja uglavnom se odnosi na nekretnine, opremu, vozila. Stečena imovina se prikazuje kao takva u Izvještaju o finansijskom položaju Banke u trenutku kad se steknu uslovi za njeno sticanje u skladu sa MSFI i lokalnim propisima. Politika Banke je da proda ovako stečenu imovinu, a tokom vremena posjedovanja ove imovine do trenutka prodaje trećim stranama, imovina može biti privremeno u upotrebi za operativne aktivnosti Banke ili za iznajmljivanje trećim stranama.

Stečena imovina je prikazana u slijedećim bilješkama:

	31. decembar 2015.	**31. decembar 2014.**
Ostala imovina (bilješka 24)	2.406	715
Nekretnine i oprema (bilješka 25)	-	4.282
	2.406	**4.997**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

5.1 KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

5.1.3. Upravljanje kreditnim rizikom i politike rezervisanja i umanjenja vrijednosti

Banka se osigurava od rizika koji dolazi od druge strane i proizlazi iz kreditnog portfolia tako što pravi rezervisanja za umanjenje vrijednosti kredita. Banka sa svakim datumom izvještavanja provjerava da li postoje objektivni znaci umanjenja vrijednosti finansijske imovine kao što je prethodno objašnjeno u bilješci 3.

Restrukturisani krediti i potraživanja sa promjenom uslova

Ugovoreni uvjeti kredita mogu biti modifikovani iz više razloga, uključujući promjene tržišnih uvjeta, namjera klijenta i drugih faktora koji nisu povezani sa tekućim ili potencijalnim problemima klijenta.

Banka će promijeniti ugovorene uvjete za sporne klijente u cilju maksimiziranja mogućnosti naplate i minimizira rizika nemogućnosti otplate. Restruktura se uglavnom provodi zbog pogoršanja ili sprečavanja daljnjeg pogoršanja finansijske pozicije klijenata. Revidirani uvjeti uglavnom uključuju prolongaciju dospijeća, promjenu plana otplate kamate i gdje je moguće obezbijeđenje dodatnih instrumenata osiguranja. Nakon provedene restrukture, krediti se klasifikuju kao restruktuirani krediti dok se ne pojave jasni znakovi da je rizik neplaćanja budućih novčanih tokova značajno smanjen te ukoliko ne postoje daljnje naznake umanjenja.

Za potrebe kreditnog monitoringa i upravljanja kreditnim rizikom Banka kreditni portfolio dijeli u slijedeće grupe:

- Prihodujući krediti – nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti (uključujući i restrukturisane kredite)
- Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjene vrijednosti
- Neprihodujući krediti za koje je priznato umanjene vrijednosti.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

5.1 KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

5.1.3. Upravljanje kreditnim rizikom i politike rezervisanja i umanjenja vrijednosti (nastavak)

Analiza kreditnog porfolija u skladu sa prethodno navedenim kategorijama navedena je u nastavku:

	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
Pravna lica		
Nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti	569.883	537.303
Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjenje vrijednosti	21.668	30.848
Neprihodujući krediti (krediti umanjene vrijednosti)	80.499	89.111
Bruto izloženost	**672.050**	**657.262**
Manje: umanjenje vrijednosti	(65.269)	(64.742)
Neto izloženost	**606.781**	**592.520**
Građani		
Nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti	489.135	444.237
Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjenje vrijednosti	27.514	29.778
Neprihodujući krediti (krediti umanjene vrijednosti)	31.487	29.784
Bruto izloženost	**548.136**	**503.799**
Manje: umanjenje vrijednosti	(24.592)	(23.787)
Neto izloženost	**523.544**	**480.012**
Ukupno bruto izloženost	**1.220.186**	**1.161.061**
Umanjenje vrijednosti na bazi portfolia (IBNR)	10.061	9.928
Pojedinačno i grupno umanjenje vrijednosti	79.800	78.601
Neto izloženost	**1.130.325**	**1.072.532**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

5.1 KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

5.1.3. Upravljanje kreditnim rizikom i politike rezervisanja i umanjenja vrijednosti (nastavak)

a) Nedospjeli krediti neumanjenje vrijednosti

Kvalitet portfolija kredita klijentima koji nisu dospjeli niti im je vrijednost umanjena može se procijeniti na osnovu internog sistema standardnog praćenja. Krediti klijenata se redovno prate i sistemski pregledavaju sa ciljem otkrivanja nepravilnosti ili znakova upozorenja. Isti su predmet stalnog monitoringa s ciljem preduzimanja pravovremenih akcija koje su usklađene sa poboljšanjem/pogoršanjem rizičnog profila klijenta.

Pregled bruto izloženosti nedospjelih kredita neumanjene vrijednosti prema poslovnom segmentu i vrsti kredita je kako slijedi:

	Građani				Pravna lica *		
	Potrošački krediti	Stambeni krediti	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	**Ukupno**	Veliki	Ostali	**Ukupno**
31. decembar 2015.							
Standardno praćenje	305.571	132.862	50.702	**489.135**	351.873	218.010	**569.883**
31. decembar 2014.							
Standardno praćenje	268.131	125.845	50.261	**444.237**	348.381	188.922	**537.303**

* Tokom 2015.godine Uprava Banke je definisala nove parametre za praćenje poslovnih segmenata klijenata, usvajajući kombinaciju finansijskih i organizacijskih indikatora klijenata, što je uzrokovalo djelimični transfer unutar poslovnog segmenta Pravna lica između „Veliki“ i „Ostali“ podsegmenti. U skladu sa istim iznosi za 2014.godinu su prilagođeni.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

5.1 KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

5.1.3. Upravljanje kreditnim rizikom i politike rezervisanja i umanjenja vrijednosti (nastavak)

b) Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjenje vrijednosti

Za kredite i potraživanja od klijenata s kašnjenjem do 90 dana ne smatra se da im je umanjena vrijednost, osim ukoliko ne postoje druge informacije koje ukazuju na suprotno. Bruto iznos dospjelih kredita i potraživanja od klijenata koja su dospjela za koje nije priznato umanjenje vrijednosti su kako slijedi:

		Dani dospijeća			
31. decembar 2015.	**Bruto iznos**	**do 30 dana**	**31 – 60 dana**	**61 – 90 dana**	**Preko 90 dana**
Pravna lica					
- Veliki	21.124	18.814	2.310	-	-
- Ostali	544	540	4	-	-
	21.668	**19.354**	**2.314**	**-**	**-**
Građani					
- Potrošački	14.092	12.169	1.496	349	78
- Stambeni	11.225	9.965	995	219	46
- Kreditne kartice i prekoračenja po tekućem računu	2.197	102	1.807	281	7
	27.514	**22.236**	**4.298**	**849**	**131**
Ukupno	**49.182**	**41.590**	**6.612**	**849**	**131**

		Dani dospijeća			
31. decembar 2014.	**Bruto iznos**	**do 30 dana**	**31 – 60 dana**	**61 – 90 dana**	**Preko 90 dana**
Pravna lica					
- Veliki	28.402	27.462	940	-	-
- Ostali	2.446	1.920	487	39	-
	30.848	**29.382**	**1.427**	**39**	**-**
Građani					
- Potrošački	15.037	11.802	2.608	539	88
- Stambeni	12.224	9.521	1.921	782	-
- Kreditne kartice i prekoračenja po tekućem računu	2.517	93	2.049	358	17
	29.778	**21.416**	**6.578**	**1.679**	**105**
Ukupno	**60.626**	**50.798**	**8.005**	**1.718**	**105**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

5.1 KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

5.1.3. Upravljanje kreditnim rizikom i politike rezervisanja i umanjenja vrijednosti (nastavak)

c) Neprihodujući krediti

Podjela bruto i neto kredita datih klijentima čija je vrijednost umanjena zajedno sa procijenjenom vrijednosti kolaterala koji se drže kao osiguranje Banke (prikazana do maksimalne vrijednosti izloženosti na koju se odnose), dati su kako slijedi:

	Građani				Pravna lica		
31. decembar 2015.	Potrošački krediti	Stambeni krediti	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	**Ukupno**	Veliki	Ostali	**Ukupno**
Bruto izloženost	19.649	8.082	3.756	**31.487**	17.830	62.669	**80.499**
Umanjenje vrijednosti	(16.156)	(2.512)	(3.008)	**(21.676)**	(10.157)	(47.967)	**(58.124)**
Neto	3.493	5.570	748	**9.811**	7.673	14.702	**22.375**
Stopa umanjenja	*82%*	*31%*	*80%*	*69%*	*57%*	*77%*	*72%*
Procijenjena vrijednost kolaterala							
Depoziti	9	10	-	**19**	-	-	**-**
Hipoteke	434	7.895	-	**8.329**	11.100	31.623	**42.723**
Ukupno	**443**	**7.905**	**-**	**8.348**	**11.100**	**31.623**	**42.723**

	Građani				Pravna lica		
31. decembar 2014.	Potrošački krediti	Stambeni krediti	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	**Ukupno**	Veliki	Ostali	**Ukupno**
Bruto izloženost	17.970	8.175	3.639	**29.784**	15.613	73.498	**89.111**
Umanjenje vrijednosti	(15.311)	(2.296)	(2.751)	**(20.358)**	(8.195)	(50.048)	**(58.243)**
Neto	2.659	5.879	888	**9.426**	7.418	23.450	**30.868**
Stopa umanjenja	*85%*	*28%*	*76%*	*68%*	*52%*	*68%*	*65%*
Procijenjena vrijednost kolaterala							
Depoziti	11	10	-	**21**	-	-	**-**
Hipoteke	442	7.777	-	**8.219**	7.474	52.634	**60.108**
Ukupno	**453**	**7.787**	**-**	**8.240**	**7.474**	**52.634**	**60.108**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

5.1 KREDITNI RIZIK (NASTAVAK)

5.1.4. Koncentracija kreditnog rizika prema geografskoj lokaciji

Geografska koncentracija rizika odnosi se pretežno na područje Bosne i Hercegovine. Geografska koncentracija u net iznosima bilansne izloženosti je kako slijedi:

	Bosna i Hercegovina	EU zemlje	Ne-EU zemlje	Ukupno
31. decembar 2015.				
Tekući računi kod Centralne banke i drugih banaka	128.652	-	-	**128.652**
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	151.221	-	-	**151.221**
Plasmani drugim bankama	-	29.881	-	**29.881**
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	41.114	-	-	**41.114**
Krediti i potraživanja od klijenata	1.130.325	-	-	**1.130.325**
Akontacije poreza na dobit	1.607	-	-	**1.607**
Ostala aktiva	6.259	1.742	-	**8.001**
	1.459.178	**31.623**	**-**	**1.490.801**
31. decembar 2014.				
Tekući računi kod Centralne banke i drugih banaka	136.789	-	-	**136.789**
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	81.692	-	-	**81.692**
Plasmani drugim bankama	-	39.594	16.084	**55.678**
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	24.498	-	-	**24.498**
Krediti i potraživanja od klijenata	1.072.532	-	-	**1.072.532**
Akontacije poreza na dobit	1.971	-	-	**1.971**
Ostala aktiva	7.462	1.498	-	**8.960**
	1.324.944	**41.092**	**16.084**	**1.382.120**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

5.2 UPRAVLJANJE RIZIKOM LIKVIDNOSTI

Rizik likvidnosti predstavlja moguću izloženost Banke vezano uz pribavljanje sredstava koja su potrebna Banci da bi izmirila svoje preuzete obaveze po finansijskim instrumentima. Banka održava likvidnost u skladu s propisima Agencije za bankarstvo.

Banka je izložena svakodnevnim pozivima na isplatu sredstava koje izmiruje raspoloživim novčanim izvorima koji se sastoje od prekonoćnih depozita, sredstava na tekućim računima, depozitima koji dospijevaju, povlačenja sredstava kredita, jamstava i ostalih derivata koji se podmiruju iz marži i ostalih iznosa na poziv za novčane derivate. Banka ne održava novčane izvore da bi pokrila sve navedene potrebe jer je iz iskustva moguće s velikom pouzdanošću predvidjeti minimalne iznose ponovnog ulaganja dospjelih sredstava. Banka utvrđuje limite za najniže iznose sredstava koja dospijevaju, a koja su raspoloživa za izmirivanje iznosa plativih na poziv, kao i najniže iznose međubankarskih i ostalih kredita za pokriće neočekivanih iznosa sredstava koja se povlače na zahtjev.

Tabela u nastavku prikazuje preostale ugovorne ročnosti imovine i obaveza Banke, na dan 31. decembar 2015. godine i 31. decembra 2014. godine, osim za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju koja se klasifikuje u skladu sa sekundarnim karakteristikama likvidnosti u period dospijeća do jedan mjesec i obavezna rezerva koja se klasifikuje u period dospijeća do jedan mjesec. Ostale pozicije aktive i pasive koje nemaju ugovoreno dospijeće, raspoređena su u period dospijeća preko 5 godina.

	Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2015.						
Aktiva						
Gotovina i ekvivalenti gotovine	162.376	-	-	-	-	162.376
Rezerve kod Centralne banke	151.221	-	-	-	-	151.221
Plasmani drugim bankama	29.881	-	-	-		29.881
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	41.114	-	-	-	112	41.226
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	210	-	210
Dati krediti i potraživanja	83.880	117.169	299.247	441.707	188.322	1.130.325
Akontacija poreza na dobit i ostala imovina	9.936	-	-	-	-	9.936
Nekretnine i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	20.117	20.117
Ukupno aktiva	**478.408**	**117.169**	**299.247**	**441.917**	**208.551**	**1.545.292**
Obaveze, kapital i rezerve						
Obaveze prema bankama	23.706	7.939	44.161	129.788	24.042	229.636
Obaveze prema klijentima	484.665	54.730	209.813	295.987	14.953	1.060.148
Subordinirani dug	-	1	160	281	-	442
Ostale obaveze	17.478	-	-	-	114	17.592
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	-	-	4.464	4.464
Odgođena porezna obaveza	40	-	-	-	-	40
Dionički kapital i rezerve	-	-	-	-	232.970	232.970
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	**525.889**	**62.670**	**254.134**	**426.056**	**276.543**	**1.545.292**
Neusklađenost ročne strukture	**(47.481)**	**54.499**	**45.113**	**15.861**	**(67.992)**	**-**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

5.2 UPRAVLJANJE RIZIKOM LIKVIDNOSTI (NASTAVAK)

	Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2014.						
Aktiva						
Gotovina i ekvivalenti gotovine	168.787	-	-	-	-	168.787
Rezerve kod Centralne banke	81.692	-	-	-	-	81.692
Plasmani drugim bankama	55.189	-	489	-		55.678
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	24.498	-	-	-	586	25.084
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	148	-	148
Dati krediti i potraživanja	92.867	99.224	275.309	424.477	180.655	1.072.532
Akontacija poreza na dobit i ostala imovina	11.201	-	-	-	-	11.201
Nekretnine i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	23.097	23.097
Ukupno aktiva	**434.234**	**99.224**	**275.798**	**424.625**	**204.338**	**1.438.219**
Obaveze, kapital i rezerve						
Obaveze prema bankama	12.786	7.141	83.065	128.713	26.802	258.507
Obaveze prema klijentima	456.144	100.581	135.858	250.822	14.112	957.517
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	-
Subordinirani dug	-	2	160	441	-	603
Ostale obaveze	11.173	-	-	-	114	11.287
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	-	-	3.792	3.792
Odgođena porezna obaveza	13	-	-	-	-	13
Dionički kapital i rezerve	-	-	-	-	206.500	206.500
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	**480.116**	**107.724**	**219.083**	**379.976**	**251.320**	**1.438.219**
Neusklađenost ročne strukture	**(45.882)**	**(8.500)**	**56.715**	**44.649**	**(46.982)**	**-**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

5.2 UPRAVLJANJE RIZIKOM LIKVIDNOSTI (NASTAVAK)

Budući novčani tokovi kamatonosnih obaveza

Procijenjeni budući novčani tokovi Bančinih kamatonosnih obaveza, uključujući i očekivanu kamatu na dan 31. decembar 2015. i 31. decembar 2014. godine prikazani su u slijedećoj tabeli:

	Ukupno očekivani odliv						
	Do 1 mjeseca	**1 do 3 mjeseca**	**3 mjeseca do godinu**	**1 do 5 godina**	**Preko 5 godina**	**Ukupno**	**Knjigovodstvena vrijednost**
31. decembar 2015.							
Obaveze							
Obaveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	23.747	9.872	41.646	134.668	24.331	234.264	229.636
Obaveze prema klijentima	485.433	56.218	217.567	314.637	16.346	1.090.201	1.060.148
Subordinirani dug	-	43	127	287	-	457	442
Ukupno očekivani odliv	**509.180**	**66.133**	**259.340**	**449.592**	**40.677**	**1.324.922**	**1.290.226**

	Ukupno očekivani odliv						
	Do 1 mjeseca	**1 do 3 mjeseca**	**3 mjeseca do godinu**	**1 do 5 godina**	**Preko 5 godina**	**Ukupno**	**Knjigovodstvena vrijednost**
31. decembar 2014.							
Obaveze							
Obaveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	22.574	41.703	40.583	132.753	27.256	264.869	258.507
Obaveze prema klijentima	457.133	58.318	187.197	269.858	15.335	987.841	957.517
Subordinirani dug	-	44	130	457	-	631	603
Ukupno očekivani odliv	**479.707**	**100.065**	**227.910**	**403.068**	**42.591**	**1.253.341**	**1.216.627**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

5.3. TRŽIŠNI RIZIK

Banka je izložena tržišnom riziku koji predstavlja rizik da će dolaziti do promjena fer vrijednosti budućih novčanih tokova finansijskog instrumenta uslijed promjena cijena na tržištu. Tržišni rizik proizilazi iz otvorenih pozicija kamatne stope, inostrane valute i kapitalnih proizvoda, koji su svi izloženi opštim i specifičnim tržišnim kretanjima i promjenama u nivou promjenjivosti tržišnih stopa i cijena kao što su kamatne stope, kurs stranih valuta i cijena kapitala.

Uprava postavlja limite i upute za nadzor i umanjivanje tržišnih rizika, koje redovno nadgleda Direkcija za integrisano upravljanje rizikom Banke.

5.3.1. Valutni rizik

Izloženost valutnom riziku proizlazi iz kreditnih, depozitnih i aktivnosti trgovanja i kontroliše se dnevno, prema zakonskim i interno utvrđenim limitima po pojedinim valutama, te u ukupnom iznosu za sva sredstva i obaveze denominirane u stranoj valuti ili vezane za stranu valutu.

U cilju učinkovitog upravljanja valutnim rizikom Banka prati ekonomske i druge poslovne promjene u okruženju, radi predviđanja mogućih promjena u aktivnostima vezanim uz strane valute, kursevima i riziku stranih valuta.

Ukupna izloženost riziku stranih valuta se mjeri unutar Direkcije za integrisano upravljanje rizikom koristeći tehnike kao što je Metoda izloženosti riziku („Value at Risk" ili „VaR") i Testiranje otpornosti na stres.

Izloženost valutnom riziku jeste pojedinačno, precizno, statističko mjerenje potencijalnih gubitaka u portfoliju. Rizična vrijednost (VaR) jeste mjerenje gubitka u normalnim kretanjima faktora rizika na tržištu. Procjenjuje se da je stepen vjerovatnoće gubitaka koji su veći od rizične vrijednosti nizak.

Pretpostavke glavnog modela su:

- da se temelji na historijskoj metodologiji,
- 99 posto kao interval povjerljivosti za izračunavanje rizične vrijednosti,
- period zadržavanja je jedan dan.

Model obuhvata devizni rizik – koji važi za devizne transakcije i pozicije koje su iskazane u stranim valutama; koje potiču od stope promjenjivosti deviznih kurseva.

Model može izračunavati rizičnu vrijednost na različitim nivoima agregacije – od pojedinačne pozicije do bilo kojeg podnivoa portfolija. Prema tome, model omogućava detaljnu analizu profila rizika hijerarhije portfolija više nivoa i učinke različitosti koji se pojavljuju. Nadalje, mjerenje rizične vrijednosti se može razjasniti na temelju izvora rizika (faktora rizika). Ove osobine detaljnijeg nadgledanja rizika omogućavaju određivanje efikasne strukture limita koja se može porediti kroz različite organizacione jedinice.

Kvalitet provedenog modela za mjerenje rizika se mora stalno ocjenjivati. Banka primjenjuje pozadinsko testiranje poređenjem izračunate mjere rizične vrijednosti sa stvarnom dobiti i gubitkom istog perioda.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

5.3. TRŽIŠNI RIZIK (NASTAVAK)

5.3.1. Valutni rizik (nastavak)

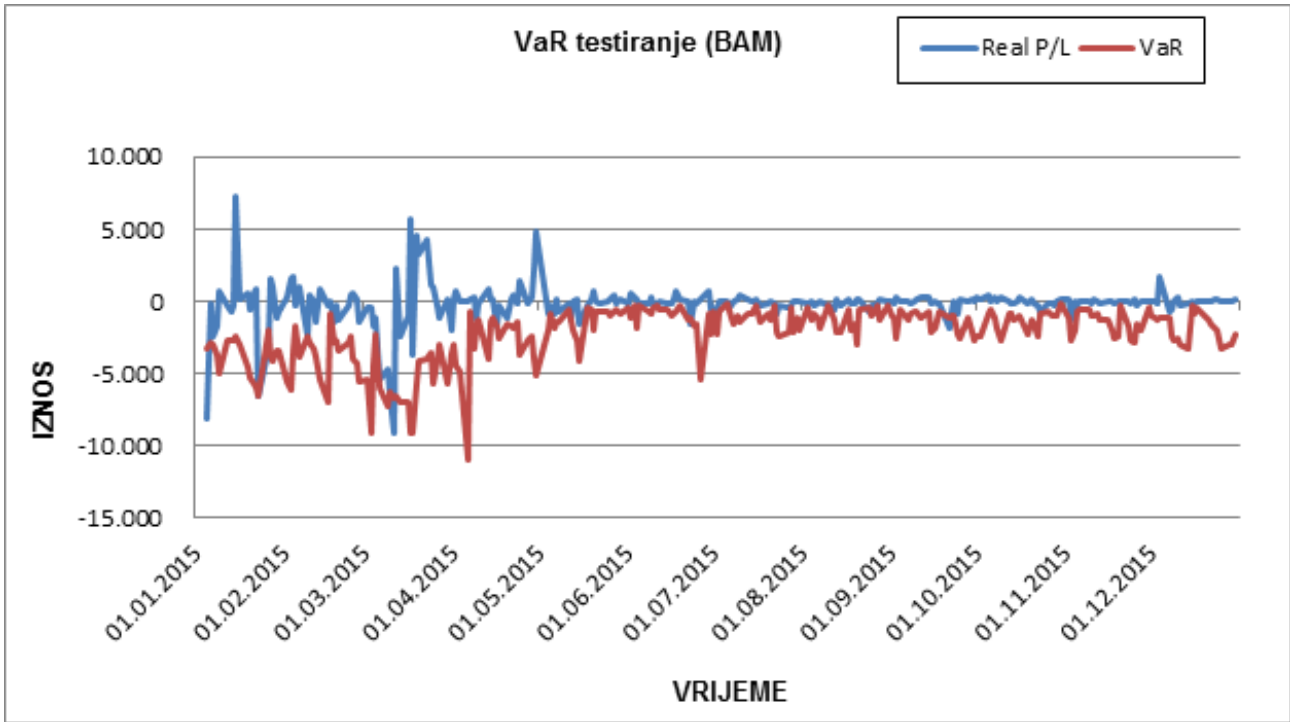

Tokom 2015.godine Banka je, u skladu sa najboljim praksama, unaprijedila model za izračun VaR, te su rezultati testiranja modela pokazali da je tokom 2015. godine Banka zabilježila 9 izuzeća u testiranju modela (2014. godine: 8), kada je gubitak bio veći od dnevnog iznosa VaR.

Portfolio Banke je izložen riziku promjene stranih valuta, uvijek kada sadrži novčane tokove u stranoj valuti koja se razlikuje od bazne valute u Banci, a ne postoji usklađenost aktive, pasive i vanbilanse pozicije u toj valuti. Izloženost portfolia riziku promjene strane valute znači osjetljivost portfolia na promjene u nivou deviznih stopa. Stepen rizika promjene strane valute zavisi od iznosa otvorenih pozicija kao i od stepena potencijalne promjene u deviznim stopama.

Banka zbog fiksnog kursa EUR-a u odnosu na Konvertibilnu marku nije izložena deviznom riziku (1 EUR = KM 1,95583). Izloženost deviznom riziku je prisutna za valute USD i CHF. Tabela koja slijedi prikazuje analizu osjetljivosti Banke na bazi 10% povećanja ili smanjenja kursa strane valute u odnosu na domaću valutu. Stopa osjetljivosti od 10% je stopa koja se koristi pri internom izvještavanju ključnom osoblju o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Test se radi na godišnjoj osnovi. Rezultati najnovijeg testa su prikazani kako slijedi:

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

5.3. TRŽIŠNI RIZIK (NASTAVAK)

5.3.1. Valutni rizik (nastavak)

31. decembar 2015.			
Valuta	**Otvorena pozicija (KM)**	**StresTest**	
		10% povećanje	**10% smanjenje**
CHF	15.709	1.571	(1.571)
GBP	2.198	220	(220)
USD	(9.028)	(903)	903
HRK	13.670	1.367	(1.367)
CAD	9.537	954	(954)
SEK	11.381	1.138	(1.138)
Ostale valute	50.021	5.002	(5.002)
EUR	34.020.991	-	-

31. decembar 2014.			
Valuta	**Otvorena pozicija (KM)**	**StresTest**	
		10% povećanje	**10% smanjenje**
CHF	54.000	5.400	(5.400)
GBP	4.000	400	(400)
USD	(376.000)	(37.600)	37.600
HRK	27.000	2.700	(2.700)
CAD	13.000	1.300	(1.300)
SEK	32.000	3.200	(3.200)
Ostale valute	95.000	9.500	(9.500)
EUR	4.121.000	-	-

Gore spomenuta analiza osjetljivosti primjenjuje se na otvorenu deviznu poziciju Banke koja uključuje sve stavke aktive, pasive i vanbilansa.

Ukoliko je devizna pozicija bilo koje strane valute "duga" (aktiva veća od pasive) i ukoliko dođe do porasta/smanjenja kursa te valute u odnosu na KM, Banka će po osnovu promjene kursa ostvariti prihod / gubitak.

Ukoliko je devizna pozicija bilo koje strane valute "kratka" (aktiva manja od pasive) i ukoliko dođe do porasta / smanjenja kursa te valute u odnosu na KM, Banka će po osnovu promjene kursa ostvariti gubitak / dobitak.

Banka je izložena učincima promjena u valutnim kursevima u svom finansijskom položaju i novčanim tokovima. Banka prati svoj valutni položaj u odnosu na udovoljavanje regulatornim zahtjevima koje je Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine definirala kao limite otvorenih pozicija. Banka nastoji sučeliti svoju imovinu i obaveze u stranim valutama kako bi izbjegla izloženost valutnom riziku.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

5.3. TRŽIŠNI RIZIK (NASTAVAK)

5.3.1. Valutni rizik (nastavak)

Devizna pozicija

Tabela u nastavku prikazuje izloženosti Banke valutnom riziku na dan 31. decembra 2015. i 31. decembra 2014. godine. U tabeli je uključena aktiva i pasiva Banke po iskazanoj vrijednosti klasifikovana po valutama. Banka ima velik broj ugovora sa valutnom klauzulom. KM vrijednost glavnice kod takvih ugovora određena je kretanjem kursa stranih valuta. Saldo glavnice tih izloženosti uključen je u tabeli u nastavku u koloni „vezane za EURO ".

Banka je imala sljedeće značajne devizne pozicije:

31. decembar 2015.	EURO	vezane za EURO	EURO ukupno	USD	Ostale strane valute	KM	Ukupno
Aktiva							
Gotovina i ekvivalenti gotovine	20.825	-	20.825	977	6.930	133.644	**162.376**
Rezerve kod Centralne banke	-	-	-	-	-	151.221	**151.221**
Plasmani drugim bankama	489	-	489	28.086	1.306	-	**29.881**
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	50	-	50	-	-	41.176	**41.226**
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	210	-	210	-	-	-	**210**
Dati krediti i potraživanja	389	780.861	781.250	-	-	349.075	**1.130.325**
Akontacija poreza na dobit	-	-	-	-	-	1.607	**1.607**
Ostala aktiva	1.420	-	1.420	37	-	6.872	**8.329**
Nekretnine i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	20.117	**20.117**
Ukupno aktiva	**23.383**	**780.861**	**804.244**	**29.100**	**8.236**	**703.712**	**1.545.292**
Obaveze i kapital							
Obaveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	206.300	-	206.300	9.878	272	13.186	**229.636**
Obaveze prema klijentima	474.170	103.120	577.290	19.185	7.840	455.833	**1.060.148**
Subordinirani dug	-	-	-	-	-	442	**442**
Ostale obaveze	4.628	-	4.628	46	21	12.897	**17.592**
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	-	-	-	4.464	**4.464**
Odgođena porezna obaveza	-	-	-	-	-	40	**40**
Dionički kapital i rezerve	-	-	-	-	-	232.970	**232.970**
Ukupno obaveze i kapital	**685.098**	**103.120**	**788.218**	**29.109**	**8.133**	**719.832**	**1.545.292**
Neto devizna pozicija	**(661.715)**	**677.741**	**16.026**	**(9)**	**103**	**(16.120)**	**-**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

5.3. TRŽIŠNI RIZIK (NASTAVAK)

5.3.1. Valutni rizik (nastavak)

31. decembar 2014.	EURO	vezane za EURO	EURO ukupno	USD	Ostale strane valute	KM	Ukupno
Aktiva							
Gotovina i ekvivalenti gotovine	21.512	-	21.512	1.059	6.346	139.870	**168.787**
Rezerve kod Centralne banke	-	-	-	-	-	81.692	**81.692**
Plasmani drugim bankama	39.594	-	39.594	16.084	-	-	**55.678**
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	47	-	47	-	-	25.037	**25.084**
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	147	-	147	-	-	1	**148**
Dati krediti i potraživanja	569	721.869	722.438	165	34	349.895	**1.072.532**
Akontacija poreza na dobit	-	-	-	-	-	1.971	**1.971**
Ostala aktiva	1.049	-	1.049	188	3	7.990	**9.230**
Nekretnine i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	23.097	**23.097**
Ukupno aktiva	**62.918**	**721.869**	**784.787**	**17.496**	**6.383**	**629.553**	**1.438.219**
Obaveze i kapital							
Obaveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	255.755	-	255.755	228	26	2.498	**258.507**
Obaveze prema klijentima	411.313	79.624	490.937	17.713	6.565	442.302	**957.517**
Subordinirani dug	-	-	-	-	-	603	**603**
Ostale obaveze	700	-	700	13	79	10.495	**11.287**
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	-	-	-	3.792	**3.792**
Odgođena porezna obaveza	-	-	-	-	-	13	**13**
Dionički kapital i rezerve	-	-	-	-	-	206.500	**206.500**
Ukupno obaveze i kapital	**667.768**	**79.624**	**747.392**	**17.954**	**6.670**	**666.203**	**1.438.219**
Neto devizna pozicija	**(604.850)**	**642.245**	**37.395**	**(458)**	**(287)**	**(36.650)**	**-**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

5.3. TRŽIŠNI RIZIK (NASTAVAK)

5.3.2. Kamatni rizik

Kamatni rizik se definira kao izloženost Bančine finansijske pozicije kretanjima kamatnih stopa, što se odražava na bančinu knjigu, koja se sastoji od bilansnih i vanbilansnih pozicija finansijske aktive i obaveza koji su dio procesa plasiranja i skupljanja depozita kao aktivnosti koje obavlja Banka.

Banka je izložena riziku kamatnih stopa, s obzirom da posuđuje sredstva i po fiksnim i po promjenjivim kamatnim stopama. Banka upravlja rizikom kamatnih stopa tako što održava odgovarajuću kombinaciju pozajmica sa fiksnim i promjenjivim kamatnim stopama.

Rizik kamatne stope odražava mogućnost gubitka profita i/ili erozije kapitala zbog promjene kamatnih stopa. Povezan je sa svim proizvodima i pozicijama osjetljivim na promjene kamatnih stopa. Ovaj rizik ima dvije komponente: prihodovnu i investicionu komponentu.

Prihodovna komponenta ispoljava se u slučajevima kada aktivne i pasivne kamatne stope Banke nisu usklađene (plasmani po fiksnim, a obaveze po promjenjivim kamatnim stopama i obrnuto).

Investiciona komponenta posljedica je inverzne relacije kretanja cijena i kamatnih stopa vrijednosnih papira.

Banka se trenutno štiti od kamatnog rizika na način da vrši usklađivanje vrste kamatne stope (fiksna, promjenljiva i varijabilna), valute, referentne kamatne stope, te datuma promjene kamatne stope za sve proizvode koje ugovara (osjetljive na promjenu kamatnih stopa). Svaka nesklađenost u gore spomenutim elementima izlaže Banku kamatnom riziku.

Usvojen sistem načina mjerenja radi na analitičkoj razini primjereno složenosti rizika iz knjige banke, te osigurava da profil rizika može biti ispitan na dva odvojena, ali komplementarna, načina:

- perspektiva ekonomske vrijednost, koji razmatra utjecaj promjena kamatnih stopa i vezanih volatilnosti na sadašnju vrijednost svih budućih novčanih tokova;
- perspektiva zarade je usmjeren na analizu utjecaja koje promjene kamatnih stopa i vezanih volatilnosti generiraju na neto kamatni prihod, a time i na povezan učinak na kamatne marže.

Banka koristi sljedeće metode za mjerenje rizika kamatnih stopa:
- Pomak osjetljivosti fer vrijednosti;
- Pomak osjetljivosti na kamatne marže.

Pomak osjetljivosti fer vrijednosti mjeri promjene ekonomske vrijednosti finansijskog portfolia nastalu od paralelnog pomaka diskontne krivulje. Ukupna vrijednost pomaka osjetljivosti je prikazana po ročnosti (ročna analiza), kako bi se utvrdila raspodjela rizika na vremenskoj osi. Operativni limit koji je trenutno na snazi za pomak osjetljivosti fer vrijednosti (od +100 baznih poena paralelnog pomaka krivulje prinosa) je 5.867 hiljada KM (3.000 hiljada EUR). Limit je postavljen od strane Banke sa ciljem očuvanja izloženosti unutar niskih razina.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

5.3. TRŽIŠNI RIZIK (NASTAVAK)

5.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

Rezultat pomaka osjetljivosti fer vrijednosti, pod pretpostavkom da su se kamatne stope na tržištu promijenile za 100 baznih poena, a sve ostale varijable ostale nepromijenjene na dan 31. decembar 2015. iznosi 3.775 hiljade KM (31. decembar 2014.: 3.076 hiljada KM).

U 2014. godini limiti su bili definisani na osnovu ukupnog porfolija (+/- KM 5.867 hiljada odnosno 3 miliona EUR), dok je od 2015. godine usvojeno određivanje limita na osnovu ročnosit kako slijedi:

TOTAL	0-18 mjeseci	18 mjeseci - 5 godina	preko 5 godina
+/- KM 5.867 hiljada	+/- KM 5.867 hiljada	+/- KM 5.867 hiljada	+/- KM 5.868 hiljada
(3 mio EUR)	(3 mio EUR)	(3 mio EUR)	(3 mio EUR)

Rezultati pomaka osjetljivosti fer vrijednosti prikazani su u tabeli ispod:

Pomak osjetljivosti (+100b.p)	31. decembar 2015.*				31. decembar 2014.
	TOTAL	0-18 mjeseci	18 mjeseci - 5 godina	preko 5 godina	TOTAL
EUR	**3.552**	378	2.776	398	**2.786**
USD	**85**	41	42	2	**109**
CHF	**15**	7	8	-	**13**
KM	**121**	(221)	40	302	**166**
Ostale valute	**2**	2	-	-	**2**
Ukupno	**3.775**	**207**	**2.866**	**702**	**3.076**

*od 2015 definisan limit po ročnosti

Osjetljivost kamatne marže mjeri kratkoročni (dvanaest mjeseci) utjecaj na kamatnu maržu od strane paralelnog, trenutnog i trajnog udara krivulje kamatne stope. Ova mjera ističe učinak promjene kamatnih stopa na portfolio koji se mjeri, isključujući pretpostavke o budućim promjenama u aktivi i pasivi, te se stoga ne može smatrati pokazateljem budućih razina kamatne marže.

Rezultat pomaka osjetljivosti kamatne marže, ako su se kamatne stope na tržištu promijenile za 100 baznih poena više, a sve ostale varijable ostale nepromijenjene na dan 31. decembar 2015. godine je povećanje za 3.245 hiljada KM (31. decembar 2014.: 2.940 hiljada KM), a ako su se kamatne stope na tržištu promijenile za 100 baznih poena niže, rezultat je sniženje za -58 hiljada KM na dan 31. decembar 2015. (31. decembar 2014.: -582 hiljada KM). Osim toga, Banka također priprema pomak osjetljivosti kamatne marže na temelju osjetljivosti u rasponu od +50/-50 baznih poena. Ako su se kamatne stope na tržištu promijenile za +50 baznih poena rezultat je povećanje dobiti od 1.322 hiljada KM, a ako su se promijenile za -50 baznih poena rezultat je smanjenje dobiti od -38 hiljade KM na dan 31.decembar 2015. (31. decembar 2014.: 1.476 hiljada KM za +50 baznih poena i -592 hiljade KM za -50 baznih poena).

U svrhu mjerenja ranjivosti Banke pod stresnim tržišnim uvjetima, rizik promjene kamatnih stopa mjerni sistem koji je usvojila Banka, i omogućuje smislenu procjenu učinka stresnih tržišnih uslova na banku ("analiza scenarija"), ili radije naglih promjena u općoj razini kamatnih stopa, promjene u odnosima između ključnih tržišnih stopa (tj. osnova rizik), promjene u padini i obliku krivulje prinosa (tj. krivulji prinosa rizik), promjene u likvidnosti ključnih finansijskih tržišta ili promjena u volatilnosti tržišne cijene.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

5.4. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Ciljevi Banke pri upravljanju kapitalom, koji je širi koncept od „dioničkog kapitala" iz izvještaja o finansijskom položaju, jesu:

- biti u skladu sa kapitalnim uslovima koje su postavili regulatori bankarskog tržišta u domaćem okruženju;
- čuvati sposobnost Banke da može da osigurava povrat dioničarima i dobit drugima koji posjeduju udio;
- održati jaku kapitalnu osnovu u cilju razvoja poslovanja.

Adekvatnost i korištenje kapitala se prate na dnevnoj bazi od strane Uprave Banke sa tehnikama praćenja zasnovanim na regulativi koja je propisana od strane Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine u svrhe supervizije. Izvještavanje prema Agenciji se vrši na kvartalnoj bazi.

Kapital u svrhu izračuna adekvatnosti kapitala prema propisanoj metodologiji Agencije sastoji se od:

- Tier 1 kapital ili Osnovni kapital: dionički kapital (netiran za bilo koji knjigovodstveni iznos trezorskih dionica), dionička premija, zadržana dobit, rezerve nastale izdvajanjem iz zadržane dobiti, negativne revalorizacione rezerve proistekle iz svođenja fer vrijednosti imovine i revidirana dobit tekućeg perioda usvojena i raspoređena od strane Skupštine dioničara (od 2014.godine);
- Tier 2 kapital ili Dopunski kapital: kvalifikovani subordinirani dug, umanjenja vrijednosti na bazi portfolia i pozitivne revalorizacione rezerve prositekle iz svođenja fer vrijednosti imovine. Od 31.12.2015.godine u skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom banaka i kapitalnom zaštitom, Službene novine FBiH 46/14, član 9, iznos subordiniranog duga se priznaje u skladu sa amortizacionim planom, čija je metodologija propisana FBA Instrukcijom iz novembra 2015.godine. Istom Odlukom, opšte rezerve ne mogu biti veće od 1,625% ukupno ponderisanih rizika.
- Odbitne stavke.

Rizik ponderisane aktive se mjeri na bazi četiri pondera klasifikovana prema prirodi svakog od sredstava i odražava procjenu kreditnog, tržišnog i ostalih rizika povezanih sa tim sredstvima, uzimajući u obzir prihvatljivost kolaterala ili garancija. Sličan tretman je usvojen za izloženost po vanbilansnim pozicijama, sa određenim korekcijama u svrhu preciznijeg iskazivanja prirode potencijalnih gubitaka.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

5.4. UPRAVLJANJE KAPITALOM (NASTAVAK)

Tabela u nastavku prikazuje izračun regulatornog kapitala i adekvatnosti kapitala na dan 31. decembra 2015. i 31. decembra 2014. godine, preuzete iz izračuna predanih Agenciji na kraju pomenutih perioda.

	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
Osnovni kapital		
Dionički kapital	**44.782**	44.782
Dionička premija	**57.415**	57.415
Regulatorne i ostale rezerve	**614**	5.939
Zadržana dobit prethodnih godina	**85.144**	60.172
Rezerve fer vrijednosti, negativne	**-**	(122)
Nematerijalna imovina	**(5.119)**	(4.494)
Ukupno kvalifikovani Osnovni kapital	**182.836**	163.692
Dopunski kapital		
Opšte rezerve – u skladu sa propisima Agencije	**21.661**	24.207
Rezerve fer vrijednosti, pozitivne	**403**	381
Subordinirani dug	**108**	602
Revidirana dobit za period	**-**	-
Ukupno Dopunski kapital	**22.172**	25.190
Nedostajuće rezerve za kreditne gubitke po zahtjevu regulatora	**(21.064)**	(15.582)
Ukupno regulatorni kapital	**183.944**	173.300
Ponderisana rizična aktiva (*)		
Bilansne pozicije	**1.098.566**	1.048.685
Vanbilansne pozicije	**148.291**	121.109
Ukupno	**1.246.857**	1.169.794
Operativni rizik	**86.156**	84.155
Ukupno ponderisani rizici	**1.333.013**	1.253.949
Adekvatnost kapitala	**13,80%**	13,82%

(*) Iznosi ponderisane rizične aktive u prethodnoj tabeli su obračunati u skladu sa regulativom Agencije za bankarstvo FBiH.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

5.4. UPRAVLJANJE KAPITALOM (NASTAVAK)

U skladu s propisima Agencije, Osnovni kapital ne uključuje stanje regulatornih rezervi za kreditne gubitke unutar kapitala i rezervi (KM 18.286 hiljada KM na dan 31. decembra 2015. godine) koje su dio pozicije kapitala u izvještaju o finansijskom položaju Banke. Međutim, opšte rezerve obračunate u skladu sa propisima Agencije (21.661 hiljada KM na dan 31. decembra 2015. godine) su uključene unutar Dopunskog kapitala.

Dodatno, radi se usklađenje za iznos nedostajućih regulatornih rezervi za kreditne gubitke obračunatih na datum izvještavanja (datum podnošenja adekvatnosti kapitala Agenciji, koji se prema lokalnoj regulativi podnosi na kvartalnoj osnovi) što za 2015. godinu iznosi 21.064 hiljada KM (2014: 15.582 hiljada KM).

U skladu sa propisima Agencije, *Odlukom o minimalnim standardima za upravljanjem kapitalom banaka i kapitalnoj zaštiti* donešenog 30. maja 2014. godine („Službene novine Federacije BiH" broj 46/14), revidirana dobit perioda se uključuje u izračun regulatornog kapitala od dana kad su revidirani finansijski izvještaji izdati i odobreni od strane Skupštine dioničara Banke. Ukoliko bi se dobit 2015. godine u cijelosti uključila u izračun adekvatnosti kapitala Banke, isti bi iznosio 15,76%.

U skladu sa strukturom osnovnog i dopunskog kapitala, stopa osnovnog kapitala je skoro ista kao i adekvatnost kapitala i iznosi 13,72% na kraju 2015.godine (obavezni minimum je 8%). Stopa finansijske poluge iznosi 9,9% na dan 31. decembar 2015. godine (zakonski minimum je 6,0%).

GRADAČAČKA KULA

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

6. FER VRIJEDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnim tržištima mjeri se na bazi kotiranih tržišnih cijena ili kotiranih cijena od strane dealera. Za sve ostale finansijske instrumente Banka utvrđuje fer vrijednost koristeći druge tehnike procjene.

6.1. TEHNIKE MJERENJA

Banka mjeri fer vrijednost koristeći slijedeću hijerarhiju fer vrijednosti, koja odražava značaj ulaznih parametara korištenih pri mjerenju.

- Nivo 1: ulazni parametri su kotirane tržišne cijene (ne prilagođene) na aktivnim tržištima za identične instrumente
- Nivo 2: ulazni podaci se razlikuju od kotiranih cijena uključenih u Nivo1, a radi se o vidljivim ulaznim podacima bilo da su direktni (npr. kao cijene) ili indirektni (izvedeni iz cijena). Ova kategorija uključuje instrumente mjerene korištenjem: kotiranih tržišnih cijena na aktivnim tržištima sličnih instrumenata, kotirane cijene za iste ili slične instrumente koji se smatraju manje aktivnim ili druge tehnike mjerenja u kojima su svi značajniji ulazni parametri direktno ili indirektno vidljivi iz tržišnih podataka.
- Nivo 3: ulazni parametri koji nisu vidljivi. Ova kategorija uključuje sve instrumente za koje tehnike mjerenja nisu vidljive i ovi parametri imaju značajan uticaj na procjenu vrijednosti instrumenata. Ova kategorija uključuje instrumente koji su mjereni na bazi kotiranih cijena za slične proizvode za koje su potrebne značajne prilagodbe ili pretpostavke kako bi se odrazile razlike između instrumenata.

Tehnike mjerenja uključuju modele neto sadašnje vrijednosti i diskontiranog novčanog toka, uporedbu sa sličnim instrumentima za koje postoje vidljive tržišne cijene i slični modeli procjene. Pretpostavke i ulazni podaci korišteni pri tehnikama procjene uključuju nerizične i referentne kamatne stope, kreditne marže i ostale premije u određivanju diskontnih stopa, cijena obveznica, vrijednosnih papira, kurseva stranih valuta, cijena vlasničkih ulaganja i očekivane volatilnosti i korelacije cijena.

Cilj tehnika procjene je da odrede fer vrijednost koja odražava cijenu koja će biti ostvarena kod prodaje imovine ili izmirenja obaveza u redovnoj transakciji među tržišnim sudionicima na datum mjerenja.

Banka određuje vrijednost dužničkih vrijednosnih papira (trezorski zapisi i obveznice) koristeći interne modele procjene koje u obzir uzimaju preostalu ročnost i zadnje raspoložive tržišne cijene pomenutih instrumenata.

Fer vrijednost forward deviznih derivata se mjeri koristeći raspoložive tržišne cijene za FX spot i novčane krivulje relevantnih valuta. Na bazi ovih parametara se računaju vrijednost forwarda i terminskih kurseva, koji se dalje dnevno koriste za još aktivne poslove.

Fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju i vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha kojima se trguje na aktivnom tržištu se mjeri korištenjem cijena tih instrumenata na datum izvještavanja po zaključnim cijenama ponude.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

6. FER VRIJEDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENATA (NASTAVAK)

6.2. FINANSIJSKI INSTRUMENTI PO FER VRIJEDNOSTI – HIJERARHIJA FER VRIJEDNOSTI

Tabela u nastavku prikazuje finansijske instrumente mjerene po fer vrijednosti na datum izvještavanja po hijerarhiji fer vrijednosti. Iznosi su bazirani na vrijednostima iskazanim u Izvještaju o finansijskom položaju.

31. decembar 2015.	Bilješka	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	22 a)				
Obveznice izdate od strane Federacije BiH		-	41.114	-	41.114
Vlasnički vrijednosni papiri izdani od nerezidentnih pravnih lica BiH		-	50	-	50
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	22 b)				
Dionice		209	-	-	209
Derivati koji se drže radi trgovanja - OTC		-	1	-	1
Ukupno		209	41.165	-	41.374

31. decembar 2014.	Bilješka	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	22 a)				
Obveznice izdate od strane Federacije BiH		-	24.498	-	24.498
Vlasnički vrijednosni papiri izdani od nerezidentnih pravnih lica BiH		-	47	-	47
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	22 b)				
Dionice		147	-	-	147
Derivati koji se drže radi trgovanja - OTC		-	1	-	1
Ukupno		147	24.546	-	24.693

Da bi se poboljšala tačnost vrednovanja državnih vrijednosnica Banka je tokom 2015. godine razvila novi model za vrednovanje, uzimajući u obzir, u skladu sa najboljim praksama, risk-free krivulju i preračunati kreditni spread – CDS (Country Default Spread krivulja: izgrađena na temelju kreditnog spreada kotiranog na posljednjim aukcijama trezorskih zapisa i obveznica Federacije Bosne i Hercegovine) za diskontiranje budućih novčanih tokova vrijednosnica.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

6. FER VRIJEDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENATA (NASTAVAK)

6.3. FINANSIJSKI INSTRUMENTI KOJI SE NE MJERE PO FER VRIJEDNOST

Tabela ispod pokazuje fer vrijednosti financijskih instrumenata koji se ne vode po fer vrijednosti i analizira ih prema nivou u hijerarhiji fer vrijednosti.

31. decembar 2015.	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost
Aktiva					
Gotovina i ekvivalenti gotovine	-	33.724	128.652	162.376	162.376
Rezerve kod Centralne banke	-	-	151.221	151.221	151.221
Plasmani kod drugih banaka	-	29.881	-	29.881	29.881
Dati krediti i potraživanja	-	261.372	847.275	1.108.647	1.130.325
Ukupno	**-**	**324.977**	**1.127.148**	**1.452.125**	**1.473.803**
Obaveze					
Obaveze prema bankama i drugim fin. institucijama	-	30.598	185.900	216.498	229.636
Obaveze prema klijentima	-	527.599	536.041	1.063.640	1.060.148
Subordinirani dug	-	-	442	442	442
Ukupno	**-**	**558.197**	**722.377**	**1.280.574**	**1.290.226**

31. decembar 2014.	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost
Aktiva					
Gotovina i ekvivalenti gotovine	-	31.999	136.788	168.787	168.787
Rezerve kod Centralne banke	-	-	81.692	81.692	81.692
Plasmani kod drugih banaka	-	55.678	-	55.678	55.678
Dati krediti i potraživanja	-	244.273	810.276	1.054.549	1.072.532
Ukupno	**-**	**331.950**	**1.028.756**	**1.360.706**	**1.378.689**
Obaveze					
Obaveze prema bankama i drugim fin. institucijama	-	54.090	204.417	258.507	258.507
Obaveze prema klijentima	-	65.870	889.362	955.232	957.517
Subordinirani dug	-	-	603	603	603
Ukupno	**-**	**119.960**	**1.094.382**	**1.214.342**	**1.216.627**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

6. FER VRIJEDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENATA (NASTAVAK)

6.3. FINANSIJSKI INSTRUMENTI KOJI SE NE MJERE PO FER VRIJEDNOST (NASTAVAK)

U procjeni fer vrijednosti finansijskih instrumenata Banke i dodjeli određenog nivoa hijerarhije fer vrijednosti korištene su slijedeće metode i pretpostavke, te navedena ograničenja opisana u nastavku, a u skladu sa revidiranim pristupom Intesa Sanpaolo Grupe.

Gotovina i ekvivalenti gotovine

Za neto knjigovodstvene vrijednosti gotovine i stanja na računima kod banaka se općenito smatra da su približne njihovim fer vrijednostima. Obavezna rezerva kod Centralne banke klasifikovana je u Nivo 3 kao i sredstva po viđenju kod drugih banaka u skladu sa pretpostavkom da njihova izlazna cijena može uključivati subjektivne procjene druge strane o kreditnom riziku koje nije moguće pouzdano kvantificirati.

Plasmani kod drugih banaka

Plasmani kod drugih banaka uglavnom predstavljaju kratkoročne i prekonoćne depozite te stoga njihova fer vrijednost ne odstupa značajno od knjigovodstvene vrijednosti. Njihova klasifikacija u Nivo 2 hijerarhije fer vrijednosti rezultat je nepostojanja ili manje pouzdanosti paramatera koji nisu vidljivi prilikom određivanja izlazne cijene.

Krediti i potraživanja od komitenata, obaveze prema klijentima, bankama i drugim finansijskim institucijama

Fer vrijednost izračunava se uzimajući u obzir buduće novčane tokove u slučaju pozicija sa dospijećem u srednjem roku, dok je izražena knjigovodstvenom vrijednošću umanjenom za ispravke vrijednosti u slučaju kratkoročnih kredita, obaveza po viđenju ili kredita umanjene vrijednosti noedređenog dospijeća.

Sa stanovišta prezentacije nivoa fer vrijednosti, neprihodujuća imovina je klasifikovana u Nivo 3, dok je izlazna cijena značajno pod utjecajem procjene gubitka od strane kreditnog referenta zasnovane na budućim novčanim tokovima i odgovarajućim planovima povrata. Specifične komponente procjene Banke prevladavaju nad drugim komponentama (npr.tržišna kamatna stopa) vodeći do klasifikacije u Nivo 3 u hijerarhiji fer vrijednosti.

Prihodujući kratkoročni krediti sa dospijećem od 12 mjeseci ili manje, kao i kratkoročne obaveze prema klijentima i bankama klasifikovane su u Nivo 2 hijerarhije fer vrijednosti, kao rezultat nepostojanja ili manje pouzdanosti parametara koji nisu vidljivi kod određivanja izlazne cijene.

Srednjeročni i dugoročni krediti i depoziti klijenata, banaka i drugih finansijskih institucija su klasifikovani u Nivo 3 hijerarhije fer vrijednosti, uzimajući u obzir značajnost specifičnih komponenti procjena Banke prilikom određivanja izlazne cijene.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

7. OPERATIVNI SEGMENTI

U okviru redovnog poslovanja, Uprava Banke analizira rezultate poslovanja sa naglaskom na učešće pojedinačnih poslovnih segmenata. Poslovanje sa pravnim licima, građanima i sredstvima i finansijskim tržištima su poslovne linije koje su identifikovane kao važni poslovni segmenti u onoj mjeri u kojoj finansijskim proizvodima upravlja svaki od njih i odgovarajućih drugih strana sa kojima svaki segment ulazi u pregovore su specifični za svaki taj dio, te istim se ne upravlja niti su vezani za neku drugu stranu ili segment.

Iako u plasiranju kredita i prikupljanju depozita učestvuju svi poslovni segmenti, finansijske karakteristike kredita, depozita i kreditnih linija su specifično vezane za svakog od njih i mogu biti primijenjene samo na ugovorene strane koje se odnose na svaki specifičan segment.

Finansijski rezultati svakog pojedinačnog poslovnog segmenta se prikazuju kroz kombinovanu metodologiju „direktne" i „indirektne" alokacije prihoda i rashoda. Prihodi su uglavnom direktno dodijeljeni dijelu koji ih je ostvario, dok se troškovi pripisuju direktno, ukoliko je moguće identifikovati da ih je ostvario određeni segment, i indirektno ukoliko se odnose na centralne organizacione jedinice.

Interna raspodjela se također primjenjuje na alokaciju troškova kod finansiranja operativnih segmenata.

Stavke bilansa uspjeha po operativnim segmentima navedene u tabeli u nastavku su navedene u formi koja se koristi za svrhu izvještavanja prema Upravi.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

7. OPERATIVNI SEGMENTI (NASTAVAK)

Informacije po segmentima na dan i za godinu koja je završila 31. decembra 2015. godine

	Stanovništvo	Pravna lica	Sredstva i finansijska tržišta	Ukupno
Prihod od kamata	45.860	34.375	629	80.864
Rashod od kamata	(13.440)	(7.424)	(197)	(21.061)
Neto prihodi od kamata	**32.420**	**26.951**	**432**	**59.803**
Prihodi od naknada i provizija	14.770	6.751	206	21.727
Rashodi od naknada i provizija	(4.630)	(805)	(33)	(5.468)
Neto prihodi od naknada i provizija	**10.140**	**5.946**	**173**	**16.259**
Neto prihod od trgovanja	-	-	2.480	2.480
Ostali operativni prihodi	252	200	43	495
Operativni prihodi	**252**	**200**	**2.523**	**2.975**
Troškovi zaposlenih	(14.674)	(4.200)	(632)	(19.506)
Administrativni troškovi	(14.355)	(3.690)	(746)	(18.791)
Amortizacija	(2.681)	(372)	(54)	(3.107)
Operativni troškovi	**(31.710)**	**(8.262)**	**(1.432)**	**(41.404)**
Dobit prije umanjenja vrijednosti, rezervisanja i poreza na dobit	**11.102**	**24.835**	**1.696**	**37.633**
Neto gubici od umanjenja vrijednosti i rezervisanja	(3.530)	(4.874)	(92)	(8.496)
DOBIT PRIJE POREZA NA DOBIT	**7.572**	**19.961**	**1.604**	**29.137**
Porez na dobit	-	-	-	(3.031)
NETO DOBIT TEKUĆEG PERIODA	**-**	**-**	**-**	**26.106**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

7. OPERATIVNI SEGMENTI (NASTAVAK)

Informacije po segmentima na dan i za godinu koja je završila 31. decembra 2015. godine

	Stanovništvo	Pravna lica	Sredstva i finansijska tržišta	Ukupno
Gotovina i ekvivalenti gotovine	33.724	-	128.652	162.376
Rezerve kod Centralne banke	-	-	151.221	151.221
Plasmani kod drugih banaka	-	-	29.881	29.881
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	41.226	41.226
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilansu uspjeha	-	-	210	210
Dati krediti i potraživanja	523.544	606.781	-	1.130.325
Ostala neraspoređena aktiva	-	-	-	30.053
UKUPNA AKTIVA	**557.268**	**606.781**	**351.190**	**1.545.292**
Obaveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	-	25.200	204.436	229.636
Obaveze prema klijentima	538.798	521.350	-	1.060.148
Subordinirani dug	-	-	442	442
Ostale neraspoređene obaveze	-	-	-	22.096
UKUPNE OBAVEZE	**538.798**	**546.550**	**204.878**	**1.312.322**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

7. OPERATIVNI SEGMENTI (NASTAVAK)

Informacije po segmentima na dan i za godinu koja je završila 31. decembra 2014. godine

	Stanovništvo	Pravna lica	Sredstva i finansijska tržišta	Ukupno
Prihod od kamata	42.229	37.186	366	79.781
Rashod od kamata	(13.630)	(10.204)	(832)	(24.666)
Neto prihodi od kamata	**28.599**	**26.982**	**(466)**	**55.115**
Prihodi od naknada i provizija	14.548	5.291	93	19.932
Rashodi od naknada i provizija	(4.102)	(792)	(331)	(5.225)
Neto prihodi od naknada i provizija	**10.446**	**4.499**	**(238)**	**14.707**
Neto prihod od trgovanja	75	15	1.593	1.683
Ostali operativni prihodi	501	204	31	736
Operativni prihodi	**576**	**219**	**1.624**	**2.419**
Troškovi zaposlenih	(14.292)	(4.538)	(563)	(19.393)
Administrativni troškovi	(13.629)	(3.569)	(407)	(17.605)
Amortizacija	(2.986)	(497)	(54)	(3.537)
Operativni troškovi	**(30.907)**	**(8.604)**	**(1.024)**	**(40.535)**
Dobit prije umanjenja vrijednosti, rezervisanja i poreza na dobit	**8.714**	**23.096**	**(104)**	**31.706**
Neto gubici od umanjenja vrijednosti i rezervisanja	459	(10.292)	(2)	(9.835)
DOBIT PRIJE POREZA NA DOBIT	**9.173**	**12.804**	**(106)**	**21.871**
Porez na dobit	-	-	-	(2.223)
NETO DOBIT TEKUĆEG PERIODA	-	-	-	**19.648**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

7. OPERATIVNI SEGMENTI (NASTAVAK)

Informacije po segmentima na dan i za godinu koja je završila 31. decembra 2014. godine

	Stanovništvo	Pravna lica	Sredstva i finansijska tržišta	Ukupno
Gotovina i ekvivalenti gotovine	31.998	-	136.789	168.787
Rezerve kod Centralne banke	-	-	81.692	81.692
Plasmani kod drugih banaka	-	-	55.678	55.678
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	25.084	25.084
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilansu uspjeha	-	-	148	148
Dati krediti i potraživanja	480.012	592.520	-	1.072.532
Ostala neraspoređena aktiva	-	-	-	34.298
UKUPNA AKTIVA	**512.010**	**592.520**	**299.391**	**1.438.219**
Obaveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	-	20.637	237.870	258.507
Obaveze prema klijentima	487.724	469.793	-	957.517
Subordinirani dug	-	-	603	603
Ostale neraspoređene obaveze	-	-	-	15.092
UKUPNE OBAVEZE	**487.724**	**490.430**	**238.473**	**1.231.719**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

8. PRIHOD OD KAMATA

	2015.	2014.
Pravna lica	36.365	37.132
Građani	43.870	42.229
Banke i druge finansijske institucije	98	260
Kamata na imovinu raspoloživu za prodaju	531	160
	80.864	**79.781**

9. RASHOD OD KAMATA

	2015.	2014.
Pravna lica	6.279	7.639
Građani	12.344	13.005
Banke i druge finansijske institucije	2.415	3.926
Ostalo	23	96
	21.061	**24.666**

10. PRIHOD OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2015.	2014.
Kartično poslovanje	6.133	5.531
Unutrašnji platni promet	4.452	4.072
Ostalo	3.589	3.063
Vanjski platni promet	2.871	2.647
Garancije i akreditivi	1.748	1.805
Naknade po osnovu transakcija sa stranim valutama	1.732	1.811
Krediti klijentima	1.050	833
Usluge komisiona	152	170
	21.727	**19.932**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

11. RASHOD OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2015.	2014.
Kartično poslovanje	4.398	3.761
Bankovne usluge	406	401
Unutrašnji platni promet	305	427
Ostalo	359	636
	5.468	**5.225**

12. NETO PRIHOD OD TRGOVANJA

	2015.	2014.
Neto dobici od trgovine devizama	3.149	1.689
Neto gubici / dobici od dionica	150	(1)
Neto dobici od prodaje imovine raspoložive za prodaju kroz bilansu uspjeha	42	101
Neto gubici od preračunavanja strane valute imovine i obaveza	(861)	(106)
	2.480	**1.683**

13. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI

	2015.	2014.
Prihod od naplate potraživanja od osiguranja i klijenata	290	228
Dobici od prodaje imovine	19	43
Ostali prihod	186	465
	495	**736**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

14. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	2015.	2014.
Neto plaće	13.250	13.202
Porezi i doprinosi	5.772	5.621
Rezerve za otpremnine i ostale koristi (bilješka 31)	113	235
Ostali troškovi	371	335
	19.506	**19.393**

Troškovi zaposlenih uključuju 3.302 hiljada KM (31. decembar 2014. godine: 3.172 hiljada KM) doprinosa po osnovu penzionog osiguranja uplaćenih u državni penzioni fond. Doprinosi se računaju kao procent bruto plaće. Banka je imala 537 uposlenika na dan 31. decembra 2015. godine (521 na dan 31. decembra 2014. godine).

15. ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

	2015.	2014.
Troškovi zakupnine i ostali povezani troškovi	3.426	3.358
Telekomunikacije i troškovi pošte	2.787	2.607
Troškovi održavanja	2.720	2.519
Premije osiguranja štednih uloga i ostale premije osiguranja	2.623	2.244
Troškovi osiguranja i transporta	1.833	1.772
Troškovi konsultantskih usluga i naknada Agencije za bankarstvo	1.794	1.657
Troškovi materijala	1.009	854
Ostali troškovi	964	963
Troškovi energije	779	772
Troškovi reprezentacije i marketinga	554	623
Rezervisanja za sudske sporove - neto (bilješka 31)	302	236
	18.791	**17.605**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

16. UMANJENJA VRIJEDNOSTI I DRUGA REZERVISANJA

Promjene u bilansu uspjeha koje se odnose na umanjenja vrijednosti i rezervisanja su prikazana kako slijedi:

Neto umanjenja vrijednosti i rezervisanja	2015.	2014.
- za kredite klijentima (bilješka 23)	6.826	9.524
- za ostalu aktivu (bilješka 24)	1.076	1.005
- za vanbilansne stavke (bilješka 31)	594	(694)
	8.496	**9.835**

17. POREZ NA DOBIT

	2015.	2014.
Tekući trošak poreza priznat u bilansu uspjeha	3.031	2.223
Odgođeni porez priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti (bilješka 32)	40	13

Porez na dobit iskazan u bilansu uspjeha predstavlja tekući porez. Stopa poreza na dobit iznosi 10% (2014.: 10%).

	2015.	2014.
Dobit prije poreza	29.137	21.871
Porez izračunat po stopi 10%	2.914	2.187
Porezno nepriznati troškovi	124	37
Neoporezivi prihodi	(7)	(1)
Trošak poreza na dobit	**3.031**	**2.223**
Prosječna stopa poreza na dobit	**10,4%**	**10,2%**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

18. OSNOVNA I RAZRIJEĐENA ZARADA PO DIONICI

	2015.	2014.
Neto dobit (000 KM)	26.106	19.648
Ponderisani prosječan broj običnih dionica	447.760	447.760
Osnovna zarada po dionici (KM)	**58,30**	**43,88**

19. GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
Tekući račun kod Centralne banke	107.884	116.843
Gotovina u domaćoj valuti	25.503	22.926
Gotovina u stranoj valuti	8.221	9.072
Tekući računi kod drugih banaka	20.768	19.946
	162.376	**168.787**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

20. REZERVE KOD CENTRALNE BANKE

	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
Obavezna rezerva	94.277	81.692
Posebna rezerva	56.944	-
	151.221	**81.692**

Minimum obavezne rezerve na dan 31. decembra 2015. godine je obračunat u iznosu od 10% za depozite i pozajmice sa rokom dospijeća do godinu dana i 7% za depozite i pozajmice sa datumom dospijeća preko jedne godine za svaki radni dan tokom 10 kalendarskih dana prateći period obavezne rezerve. U obračun obavezne rezerve ne uključuju se lokalne međubankarske depozite, kratkoročne i dugoročne depozite od nerezidenata i kratkoročne i dugoročne kredite od nerezidenata.

U oktobru 2015.godine Agencija za bankarstvo je dostavila instrukciju, na bazi zakona o bankama, na osnovu koje su banke u obavezi da obračunavaju i drže dodatne rezerve kod Centralne banke. Iznos posebnih rezervi se kalkuliše kao 50% dnevnog stanja avista i oročenih depozita koji pripadaju vladinom sektoru za prikupljanje javnih prihoda.

21. PLASMANI KOD DRUGIH BANAKA

	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
Kratkoročni plasmani drugim bankama	**29.881**	**55.678**

Plasmani drugim bankama uključuju novčani depozit u iznosu od 489 hiljada KM plasiran kod nerezidentne banke, kao pokriće garancije izdate od strane Banke u ime klijenta Banke na 31.12.2015 i 31.12.2014.godine.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

22. FINANSIJSKA IMOVINA

a) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
Dužnički instrumenti		
Obveznice izdate od strane Federacije BiH	41.114	24.498
	41.114	24.498
Ulaganja u vlasničke vrijednosne papire		
Ulaganja mjerena po trošku	62	539
Ulaganja mjerena po fer vrijednosti	50	47
	112	586
	41.226	**25.084**

b) Finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijska imovina	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
Dionice inicijalno raspoređene u kategoriju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	209	147
Derivati koji se drže radi trgovanja	1	1
	210	**148**

Derivati koji se drže radi trgovanja predstavljaju forward devizne ugovore čiji su detalji prikazani kako slijedi:

Finansijska imovina	31. decembar 2015. Nominalni iznos	31. decembar 2015. Fer vrijednost	31. decembar 2014. Nominalni iznos	31. decembar 2014. Fer vrijednost
Derivati koji se drže radi trgovanja – OTC proizvodi				
Valutni terminski ugovori – forward-i	219	1	594	1
	219	**1**	**594**	**1**

PLIVA VODOPAD

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

23. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
Kratkoročni krediti		
Pravna lica		
- u KM i KM sa valutnom klauzulom	300.381	279.538
- u stranoj valuti	1.455	1.515
Građani		
- u KM i KM sa valutnom klauzulom	62.995	62.232
	364.831	**343.285**
Dugoročni krediti		
Pravna lica		
- u KM i KM sa valutnom klauzulom	367.960	373.242
- u stranoj valuti	2.254	2.967
Građani		
- u KM i KM sa valutnom klauzulom	485.095	441.442
- u stranoj valuti	47	125
	855.356	**817.776**
Ukupno krediti	1.220.187	1.161.061
Manje: umanjenje vrijednosti	(89.862)	(88.529)
	1.130.325	**1.072.532**

Dati krediti i potraživanja su prikazani uključujući obračunatu kamatu u iznosu od 8.639 hiljada KM (2014.: 8.977 hiljada KM) i neto od odgođenih naknada u iznosu od 6.689 hiljada KM (2014.: 4.845 hiljada KM).

Na dan 31. decembar 2015. godine, neto iznos kratkoročnih i dugoročnih kredita u domaćoj valuti uključuje kredite plasirane i sa povratom u domaćoj valuti vezane za valutnu klauzulu KM:EUR u iznosu od 19.579 hiljada KM, odnosno 817.534 hiljada KM (31. decembra 2014.: 5.111 hiljada KM, odnosno 716.758 hiljada KM).

Promjene u umanjenju vrijednosti za moguće gubitke po kreditima su prikazane kako slijedi:

	2015.	2014.
Stanje 1. januara	**85.529**	**85.215**
Neto promjene kroz bilans uspjeha (bilješka 16)	6.826	9.524
Promjena uslijed protoka vremena – unwinding	(2.428)	(2.862)
Transfer- ostalo	18	53
Trajni otpisi	(3.083)	(3.401)
Stanje na 31. decembar	**89.862**	**88.529**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

23. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Koncentracija kreditnog rizika po granama industrije:

Koncentracija rizika po ekonomskim sektorima u bruto iznosu kredita prikazana je kako slijedi:

	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
Trgovina	241.086	247.315
Proizvodnja, poljoprivreda, šumarstvo, rudarstvo i energetika	225.348	219.832
Usluge, finansije, sport i turizam	51.186	39.786
Administracija i ostale javne institucije	51.038	42.032
Građevinarstvo	50.101	43.966
Transport i telekomunikacije	32.539	36.620
Ostalo	20.799	27.711
Građani	548.090	503.799
	1.220.187	**1.161.061**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

24. OSTALA IMOVINA

	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
Potraživanja iz poslovanja kreditnim karticama	2.428	1.895
Imovina primljena za neotplaćene kredita	2.406	715
Unaprijed plaćeni troškovi	2.137	2.061
Potraživanja za naknade	1.080	986
Ostala imovina	3.064	4.705
Ukupno ostala aktiva	11.115	10.362
Manje: umanjenje vrijednosti	(2.786)	(1.132)
	8.329	**9.230**

Promjene u umanjenju vrijednosti za moguće gubitke po kreditima su prikazane kako slijedi:

	2015.	2014.
Stanje 1. januara	**1.132**	**1.050**
Neto promjene kroz bilans uspjeha (bilješka 16)	1.076	536
Prenos sa nekretnina i opreme (bilješka 25)	2.190	(357)
Trajni otpisi	(1.612)	(97)
Stanje na 31. decembar	**2.786**	**1.132**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

25. NEKRETNINE I OPREMA

Nabavna vrijednost	Zemlja i nekretnine	Računari i oprema	Investicije u pripremi	Ulaganja u tuđe objekte	Ukupno
Na dan 1. januar 2014.	**16.874**	**22.027**	**222**	**8.688**	**47.811**
Nabavke	-	-	1.527	-	1.527
Prenos sa ostale aktive	761	17	-	-	778
Otuđenja	(206)	(1.876)	-	-	(2.082)
Transferi	147	1.218	(1.536)	171	-
Na dan 31. decembar 2014.	**17.576**	**21.386**	**213**	**8.859**	**48.034**
Nabavke	-	-	810	-	810
Prenos na ostalu aktivu (bilješka 24)	(4.690)	-	-	-	(4.690)
Otuđenja	(64)	(3.405)	-	26	(3.443)
Transferi	47	737	(891)	107	-
Na dan 31. decembar 2015.	**12.869**	**18.718**	**132**	**8.992**	**40.711**
Akumulirana amortizacija					
Na dan 1. januar 2014.	**3.454**	**15.861**	**-**	**8.090**	**27.405**
Trošak perioda	320	1.813	-	375	2.508
Prenos sa ostale aktive	357	-	-	-	357
Umanjenje vrijednosti (bilješka 16)	469	-	-	-	469
Otuđenja	(15)	(1.294)	-	-	(1.309)
Na dan 31. decembar 2014.	**4.585**	**16.380**	**-**	**8.465**	**29.430**
Trošak perioda	168	1.565	-	133	1.866
Prenos na ostalu aktivu (bilješka 24), amortizacija	(410)	-	-	-	(410)
Prenos na ostalu aktivu (bilješka 24), rezerve	(2.190)	-	-	-	(2.190)
Otuđenja	(16)	(2.966)	-	-	(2.982)
Stanje na 31. decembar 2015.	**2.137**	**14.979**	**-**	**8.598**	**25.714**
Sadašnja vrijednost:					
Na dan 31. decembar 2014.	**12.991**	**5.006**	**213**	**394**	**18.604**
Na dan 31. decembar 2015.	**10.732**	**3.739**	**132**	**394**	**14.997**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

26. NEMATERIJALNA IMOVINA

Nabavna vrijednost	Software	Imovina u pripremi	Ukupno
Na dan 1. januar 2014.	**7.829**	**1.405**	**9.234**
Nabavke	-	1.297	1.297
Otuđenja	(174)	-	(174)
Transferi	1.508	(1.508)	-
Na dan 31. decembar 2014.	**9.163**	**1.194**	**10.357**
Nabavke	-	1.868	1.868
Transferi	2.416	(2.416)	-
Na dan 31. decembar 2015.	**11.579**	**646**	**12.225**
Amortizacija			
Na dan 1. januar 2014.	**5.009**	**-**	**5.009**
Trošak perioda	1.029	-	1.029
Otuđenja	(174)	-	(174)
Na dan 31. decembar 2014.	**5.864**	**-**	**5.864**
Trošak perioda	1.241	-	1.241
Stanje na 31. decembar 2015.	**7.105**	**-**	**7.105**
Sadašnja vrijednost:			
Na dan 31. decembar 2014.	**3.299**	**1.194**	**4.493**
Na dan 31. decembar 2015.	**4.474**	**646**	**5.120**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

27. OBAVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA

	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
Obaveze prema bankama		
Tekući računi i depoziti banaka		
Depoziti po viđenju		
- u KM	1.249	80
- u stranoj valuti	10.327	10.002
Oročeni depoziti		
- u stranoj valuti	19.022	44.009
	30.598	**54.091**
Pozajmice od banaka		
Dugoročne pozajmice:		
- od stranih banaka	173.838	183.780
	173.838	**183.780**
Ukupno obaveze prema bankama	**204.436**	**237.871**
Uzeti krediti od ostalih finansijskih institucija		
Dugoročni krediti:		
- u KM	2.405	2.418
- u stranim valutama	22.795	18.218
Ukupno obaveze prema ostalim finansijskim institucijama	**25.200**	**20.636**
Ukupno obaveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama	**229.636**	**258.507**

Tekući računi, depoziti banaka i uzeti krediti od banaka prikazani su uključujući obračunatu kamatu u iznosu od 347 hiljada KM (2014.: 476 hiljada KM).

Uzeti krediti od ostalih finansijskih institucija prikazani su uključujući obračunatu kamatu u iznosu od 123 hiljada KM (2014.: 119 hiljada KM).

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

28. OBAVEZE PREMA KLIJENTIMA

	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
Depoziti po viđenju:		
Građani:		
- u KM	114.330	85.689
- u stranoj valuti	65.142	47.078
Pravna lica:		
- u KM	218.206	239.235
- u stranoj valuti	78.215	38.623
Ukupno depoziti po viđenju	**475.893**	**410.625**
Oročeni depoziti:		
Građani:		
- u KM	91.197	96.153
- u stranoj valuti	268.129	258.804
Pravna lica:		
- u KM	135.356	100.848
- u stranoj valuti	89.573	91.087
Ukupno oročeni depoziti	**584.255**	**546.892**
Ukupno obaveze prema klijentima	**1.060.148**	**957.517**

Obaveze prema klijentima su iskazane uključujući obračunatu kamatu u iznosu od 8.705 hiljada KM (2014.: 10.258 hiljada KM).

29. SUBORDINIRANI DUG

	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
Ministarstvo Finansija i Trezora BiH	**442**	**603**

Pojedinačnim odobrenjima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine i u skladu sa metodologijom propisanom Odlukom FBA o minimlanim standardima za upravljanje kapitalom i kapitalnoj zaštiti, subordinirani dug se može klasifikovati kao Tier 2 kapital u izračunu adekvatnosti kapitala.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

30. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
Obaveze za neraspoređene uplate kredita primljene prije dospijeća	4.463	3.969
Obaveze po kreditnim karticama	2.258	1.945
Obaveze prema dobavljačima za bonuse	1.554	1.340
Obaveze prema zaposlenima	1.140	981
Obaveze prema dioničarima	140	140
Obaveze po komisionim poslovima (bilješka 37)	13	81
Ostale obaveze	8.024	2.831
	17.592	**11.287**

31. REZERVISANJA ZA OBAVEZE I TROŠKOVE

	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
Rezerve za vanbilansnu izloženost kreditnom riziku	2.029	1.435
Rezervisanja za sudske sporove	1.742	1.717
Rezervisanja za naknade za odlazak u penziju i ostale kratkoročne beneficije zaposlenih	693	640
	4.464	**3.792**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

31. REZERVISANJA ZA OBAVEZE I TROŠKOVE (NASTAVAK)

Kretanja u rezervisanjima za obaveze i troškove za period koji je završio 31. decembra 2015. godine, su kako slijedi:

	Rezerve za sudske sporove (bilješka 15)	Rezervisanja za naknade za odlazak u penziju (bilješka 14)	Rezerve za vanbilansne izloženosti (bilješka 16)	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2015.	**1.717**	**640**	**1.435**	**3.792**
Neto promjena kroz bilans uspjeha	302	113	594	1.009
Smanjenje uslijed plaćanja	(277)	(60)	-	(337)
Stanje na dan 31. decembar 2015.	**1.742**	**693**	**2.029**	**4.464**
Stanje na dan 1. januar 2014.	**1.538**	**478**	**2.129**	**4.145**
Neto promjena kroz bilans uspjeha	236	235	(694)	(223)
Smanjenje uslijed plaćanja	(57)	(73)	-	(130)
Stanje na dan 31. decembar 2014.	**1.717**	**640**	**1.435**	**3.792**

Obračun rezervisanja za naknade za odlazak u penziju na dan 31. decembar 2015. godine u iznosu od 438 hiljada KM (2014: 402 hiljada KM) je urađena od strane neovisnog aktuara, koristeći diskontnu stopu od 5% tokom osnovnog radnog vijeka i prosječnu platu svakog zaposlenog.

Rezervisanje za neiskorištene dane godišnjeg odmora na dan 31. decembar 2015. godine u iznosu od 255 hiljada KM (2014: 239 hiljada KM) je izračunato za svakog zaposlenog uzimajući kao osnovu njegovu/njenu plaću i dane neiskorištenog godišnjeg odmora.

32. ODGOĐENA POREZNA OBAVEZA

Odgođena porezna obaveza se odnosi na privremenu poreznu razliku proizašlu iz promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju. Efekt promjene fer vrijednosti, umanjene za porez je prikazan kroz kapital.

Kretanja u odgođenoj poreznoj obavezi su prikazana u tabeli ispod:

	Odgođena porezna obaveza
Na dan 1. januar 2015. godine	**13**
Povećanje obaveze prikazane kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	27
Na dan 31. decembar 2015. godine	**40**
Na dan 1. januar 2014. godine	**18**
Povećanje obaveze prikazane kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	(5)
Na dan 31. decembar 2014. godine	**13**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

33. DIONIČKI KAPITAL

	31. decembar 2015. i 31. decembar 2014.		
	Klasa ES Obične dionice	**Klasa EP Prioritetne dionice**	**Ukupno**
Broj dionica	447.760	60	447.820
Nominalna vrijednost (KM)	100	100	100
Ukupno	**44.776**	**6**	**44.782**

Svaka registrovana obična dionica nosi pravo jednog glasa po dionici, dok prioritetne dionice ne nose pravo glasa.

Dioničari u posjedu prioritetnih dionica imaju pravo na isplatu dividende kada je izglasana, nekumulativno, sa pravom prioriteta pri isplati dividende u odnosu na vlasnike običnih dionica.

Tokom 2015.godine Privredna banka Zagreb d.d. je otkupila sve dionice od Intesa Sanpaolo Holding International S.A Luxembourg u Intesa Sanpaolo banci d.d. BiH, pri čemu su i Privredna banka Zagreb d.d. i Intesa Sanpaolo Holding International S.A Luxembourg članice iste bankarske Grupacije, Intese Sanpaolo S.p.A. Italija. Cilj promjene je regionalna restruktura sa jačanjem uticaja Privredne banke d.d. Zagreb na tržištu Bosne i Hercegovine, kao i restruktura kapitala unutar matične kompanije Intesa Sanpaolo Italija.

Struktura dioničkog kapitala Banke na dan 31. decembra 2015. godine je kako slijedi:

Privredna banka Zagreb d.d.	94,94%
Ostali	5,06%

Struktura dioničkog kapitala Banke na dan 31. decembra 2014. godine je bila kako slijedi:

Intesa Sanpaolo Holding International S.A.	94,92%
Ostali	5,08%

34. PLAĆANJA PO OSNOVU DIONICA

U 2012. godini Banka je otkupila 78.028 vlasničkih dionica što predstavlja udio u kapitalu Intesa Sanpaolo S.p.A (većinski dioničar Banke). Kupnja se odnosi na primjenu nove politike nagrađivanja zaposlenika Banke te je evidentirana u skladu s odredbama MSFI 2 Plaćanja po osnovu dionica kao plaćanja zasnovana na dionicama koja se podmiruju u novcu, jer se transakcija dogodila između lica koja pripadaju istoj grupi.

Tokom 2015. godine dio dionica je raspoređen korisnicima i na dan 31. decembra 2015. godine Banka drži 34.519 dionica Intesa Sanpaolo S.p.A. u svom portfoliu finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (fer vrijednost se mjeri na osnovu kotacija na Milanskoj berzi).

Ostatak dionica će se prenijeti kad se steknu uslovi sticanja prava.

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

35. PREUZETE I POTENCIJALNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Tokom svog poslovanja, Banka preuzima i kreditne obaveze koje se vode na računima u vanbilansnoj evidenciji, a koje se odnose na garancije, akreditive i neiskorišteni dio odobrenih kredita.

	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
Potencijalne obaveze		
Plative garancije	23.562	28.322
Činidbene garancije	57.616	42.032
Akreditivi	3.434	3.478
Ukupno potencijalne obaveze	**84.612**	**73.832**
Preuzete obaveze		
Neiskorišteni odobreni krediti	198.262	149.251
Ukupno preuzete obaveze	**198.262**	**149.251**
Potencijalne obaveze	**282.874**	**223.083**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

36. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Banka je članica Intesa Sanpaolo S.p.A Grupe ("Intesa Sanpaolo Grupa"). Ključni dioničar banke je Privredna banka Zagreb d.d. sa učešćem od 94,94% (2014:Intesa Sanpaolo Holding International S.A. sa učešćem od 94,92%) u dionicama Banke, a krajnje matično društvo je Intesa Sanpaolo S.p.A. Banka smatra da je neposredno povezana sa ključnim dioničarima i njihovim podružnicama, pridruženim društvima, članovima Nadzornog odbora i Uprave i drugim izvršnim rukovodstvom (zajedno "ključno rukovodstvo") i užim članovima porodice ključnog rukovodstva.

Transakcije sa povezanim licima su dio redovnog poslovanja Banke.

Pregled transakcija sa povezanim licima na dan 31. decembar 2015. godine i 31. decembar 2014. godine je prikazan kako slijedi:

	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
Imovina		
Potraživanja od ključnog rukovodstva i članova njihove uže porodice	980	904
Računi kod banaka i krediti - Intesa Sanpaolo Grupa	29.806	40.778
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha - Intesa Sanpaolo Grupa	-	1
Ostala potraživanja – Intesa Sanpaolo Grupa	182	106
	30.968	**41.789**
Obaveze		
Depoziti ključnog rukovodstva i članova njihove uže porodice	2.003	2.210
Krediti i oročeni depoziti – Intesa Sanpaolo Grupa	15.536	60.576
Ostale obaveze - Intesa Sanpaolo Grupa	506	318
	18.045	**63.104**
Preuzete i potencijalne finansijske obaveze		
Garancija izdata u korist Intesa Sanpaolo Grupe	1	1
Ključno rukovodstvo i članovi njihove uže porodice	151	121
	152	**122**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

36. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (NASTAVAK)

	2015.	2014.
Prihodi		
Prihod od kamate od ključnog rukovodstva i članova njihove uže porodice	65	64
Prihod od kamata – Intesa Sanpaolo Grupa	72	69
Ostali prihodi – Intesa Sanpaolo Grupa	217	72
	354	**205**
Troškovi		
Rashodi od kamata ključnom rukovodstvu i članovima njihove uže porodice	86	84
Trošak kamate – Intesa Sanpaolo Grupa	16	735
Ostali troškovi – Intesa Sanpaolo Grupa	3.482	3.372
	3.584	**4.191**

Naknade članovima ključnog rukovodstva su kako slijedi:

	2015.	2014.
Plate	980	957
Porezi i doprinosi na neto plate	763	585
Bonusi Upravi	381	255
Naknade članovima Nadzornog odbora	88	67
Ostale naknade	227	193
	2.439	**2.057**

Bilješke uz godišnje finansijske izvještaje (nastavak)

37. KOMISIONI POSLOVI

Banka upravlja sredstvima za i u ime trećih lica. Ta sredstva se vode odvojeno od imovine Banke.

	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
Obaveze		
Vladine organizacije	11.623	8.714
Udruženja i agencije	8.693	1.336
Banke i osiguravajuća društva	1.334	7.679
Ostalo	429	430
Ukupno	**22.079**	**18.159**
Imovina		
Krediti dati preduzećima	21.692	17.673
Krediti dati stanovništvu	374	405
Ukupno	**22.066**	**18.078**
Dug prema osnovnim kreditorima – komisioni (bilješka 30)	**13**	**81**